

ТРАВЕНЬ, Ч. 5

MAY No. 5 1978

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXV Ч. 5 ТРАВЕНЬ MAY No. 5 Vol. XXXV.

І. Рожанковська: Сердечно вітаю делегаток і гостей XVIII Конвенції СУА	1
Наша обкладинка У. Л. "Образ жінки-матері мужньої і героїчної"	1
М. Даниш. Думаймо позитивно	2
Радісна вістка. Запасний Фонд Н. Ж.	3
О. Мостович. Материні руки	4
В. Голобородько. Несла мати воду. Біла любов	5
Вісті конвенційного комітету	5
Український Музей	6
Д. Р. Пам'яті лікарки і громадянки (Н. Гайворонська)	7
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	8
Калейдоскоп жіночого життя С. Андрушків	9
Що читати? Журнал Вищих Українознавчих студій М. Тарнавська	10
Л. Тауридська. Утеча від дійсності	11
С. Кузьменко. Облудна течка	11
Стипендія ім. Доброліба	13
І. Твердохліб	14
Будьмо знайомі, українці всіх континентів	15
Вплати стипендій СУА на 1978 рік	15
М. Галун-Блак. Тітка Америка	16
Вісті з Централі	17
Календарець. Замість квітів	18
СФУЖО	19
Our Life	21
Відгуки. Листи до Редакції	25
Харчування. Л. Гриців. Салати	26
Наша вишивка. Легка літня сукня	27
Дебютантки-Рочестер	28
С. Микитка. 17-ий Відд.	28
Хроніка Округ. Округа Нью-Йорк	29
Посмертні згадки. Замість квітів	33
Нашим Малютам	34
Посмертні згадки. Замість квітів	36
На ювілейний фонд	обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.
Редактор — Уляна Любович
Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Марта Тарнавська.
Our Life — Марта Бачинська
"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.
Передплата в США і Канаді: річна...11.00 дол. піврічна... 6.00 дол.
Поодиноке число 1.15 дол.
Річна передплата: в Англії... 2½ ф. ст., в Австралії... 5 а. д. у Франції... 20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Бельгії...250 б. фр.
Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.
Subscription in the United States of America and Canada 11.00 per year, half year 6.00; single copy \$1.15.
In England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Кіндрачук	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Каміля Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
Дора Рак	— пресова
	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкевич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Ірена Кашубинська	— Огайо
Марія Юзефович	— Чикаго
Наталія Даниленко	— Філадельфія
Лідія Гладка	— Нью Джерзі
Рома Дигдало	— Дітройт
Олександра Кіршак	— Нью-Йорк
Іванна Мартинець	— Північний Нью-Йорк
Орися Скочдополь	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovich

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

СЕРДЕЧНО ВІТАЮ ДЕЛЕГАТОК І ГОСТЕЙ XVIII КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ!

(Стаття поміщена у Пам'ятковій книжці XVIII Конвенції СУА)

Завершився черговий етап праці організації, що завдяки спільним зусиллям членства приніс нові досягнення, новий вклад у розбудову українського життя на еміграції. Почуття солідарності з поневоленою Батьківщиною і відчуття потреб громади вказували нам шлях у важливих починах і щоденних завданнях. Успіхи і невдачі збагатили наш досвід, який використовуємо у наміченні плянів на майбутнє, що кермуватимуть нашою дальшою діяльністю.

На передодні Міжнародного Року Дитини, XVIII Конвенція СУА переходить під кличем "Українська дитина сьогодні — майбутнє українського народу". Осередком нашої уваги буде українська дитина зокрема пекуче питання, чи виросте вона на свідому, конструктивну українську людину, чи пропаде у чужій гущі на рідних землях і на еміграції.

У 1959 році Об'єднані Нації одногослоно схвалили Деклярацію прав дитини, що в основному покривається з Універсальною деклярацією прав людини, з натиском на специфічні потреби молодого покоління. Проголошення Міжнародного Року Дитини у двадцятьліття Деклярації має на меті перевірити, наскільки її шляхетні кличі знайшли відгук серед народів світу, як також звернути увагу на конечність допомоги для дітей відсталих країн. Поневолені народи не мають доступу до Об'єднаних

Націй і хоча українська дитина на рідних землях позбавлена майже всіх прав, ніхто не стане в її оборону на тім світовім форумі, ніхто не заступиться за дітей політичних в'язнів, які не лише не мають ніяких привілеїв, на "нашій, не своїй землі", але від раннього віку наражені на всі жорстокості життя, злидні, брак батьківської опіки і родинного тепла. За нами обов'язок продовжувати і посилити акції оборони та інформації про потоптання прав української людини від коліски до могили.

У прибраній батьківщині маємо всі можливості вільного розвитку, включно з плеканням рідної мови і культури. Чому ж тоді дедалі менше дітей в українських школах, чому маліють молодечі організації? Виховні завдання були все однією з найважливіших ділянок праці Союзу Українок Америки. Збільшім наші зусилля, присвятім відповідну увагу проблемам молодого покоління, яке є єдиною запорукою збереження українства на еміграції.

Це вперше за нашої пам'яті на конвенції не буде присутня Почесна Голова-основниця СУА Олена Лотоцька, що відійшла у вічність 2 грудня 1975 року. Склонім голови у тихій молитві за спокій її душі і вшануймо її пам'ять жертвенною працею для організації, якій Вона присвятила своє життя.

ІВАННА РОЖАНКОВСЬКА

Наша обкладинка

"ОБРАЗ ЖІНКИ — МАТЕРІ МУЖНЬОЇ І ГЕРОЇЧНОЇ"

Про матір і материнство написано й пишеться, сказано й говорить багато. Напевно й далі буде писатися, поки світ, наша земна куля, буде відбувати свій головкружний лет довкола сонця.

Релігія віддає свою честь, поклоняючись Матері Божій. Пишуть про матір поети, про материнство феміністи, лікарі, психологи, соціологи, філософи, педагоги. Аналізують і розглядають її ситуацію, не однакову в різних суспільствах, не однакову та змінливу, залежно від того, що приносять зі собою нові суспільні і філософські течії, а теж медичний та технічний поступ. Навіть на самий фізіологічний процес народин дитини людина хоче мати свій вплив. Плекання, кормлення

немовлят не залишають самому тільки інстинктові матері. Жінка має можливість приготувитися фізично й психічно до цього важливого, великого переживання.

Тільки в культурно мало розвинених суспільствах уважають жінку кимсь гіршим, нижчим лише тому, що в час вагітності і родів вона в деякому сенсі зв'язана, слабша. У зрілих, на вищому рівні суспільствах стан материнства трактують не тільки як природний стан, але навіть сповнений достоїнства, можна сказати привілей. Зв'язані з тим як і з кожним вирішенням тягарі стараються облегшити. Давно вже перестали вважати, що чоловікові "не личить" мішатися до всіх тих справ. Навпаки, стараються плекання та виховування

дітей поділити на матір і батька залежно від їх спроможностей. Прикладом того може бути Швеція, де у зв'язку з народинами дитини і мати і батько можуть користати з платних відпусток залежно від того, як їм це вигідніше: чи рівночасно чи за чергою.

У місяці травні віддаємо особливу честь матері. У цій країні як і інші святкування, так і день матері це передусім зовнішні прояви: квіти, дарунки в розкішному опакуванні, картки з сантиментальними написами з вітанням для матерів та бабунь.

У наших світличках, школах молодечих організаціях та Відділах СУА відбуваються імпрези зі зворушливими деклямаціями, співами, сценками, дарунками, квітами тощо. Очевидно, цей один день, яким

На обкладинці: Богоматір Одиґітрія з пророками. 15 ст. Із церкви св. Димитрія в с. Підгородцях Львівської області.
Our cover: The Virgin Hodegetria with the Prophet 15th c.

(Передконвенційні міркування)

У 50-их роках появилася на американському ринку книжка д-ра Нормана Вінченца Пеала п. н. "Power of Positive Thinking" (Сила позитивного думання), яка вийшла накладом 3-ох мільйонів примірників. Її незвичайну популярність треба приписати практичним, можливим для зреалізування порадам, як змінити підхід і наставлення непоправного песиміста-нарікайла на погідну, зрівноважену, вдоволену із життя і свого оточення людину.

Цю книжку варто б прочитати всім тим, які займаються суспільною працею, бо з неї можна навчитися багато такого, що пригодилося б у співжитті з людьми, влегшило б тяжку роботу та зробило б її успішнішою і принагіднішою.

Слідкуючи за працею української спільноти, а зокрема СУА, доводиться з жалем ствердити, що в нас поголовно панує оцей дух вічного невдоволення, негативного наставлення, нездорової критики, взаємного недовір'я і нетолерантності, яка доходить до того, що ми залюбки навіть на сонці дошукуюмося плями.

Старовинна приповідка про склянку наповнену до половини водою, знаменно характеризує два роди людей. Оптиміст, глянувши на цю склянку, скаже, що вона до половини повна; песиміст натомість ствердить, що склянка наполовину порожня. Оця до половини повна чи порожня склянка наглядно вказує, як можна підходити до тієї самої людини, події, чи справи.

У поодиноких Відділах часто трапляється, що членки відстають від активної праці, ба що більше, виписуються з Відділу, мовляв, до них ставляться непривітно і вони почуваються ображені. Самозрозуміло, що членство, а головню Управа, повинні створити приємну атмосферу та подбати, щоб усі члени почувалися як у себе дома. Однак ми не можемо бути перечулені і підходити негативно до кожного хоч би для нас небажаного вчинку, а в

жодному випадку чиясь невідповідна поведінка не сміє стати причиною нашої резигнації. Усвідомімо собі ясно, що ми не працюємо для тієї чи іншої особи, лише всі маємо одну спільну ідею, якій посвячуємо свій час і труд та яку ніхто не в силі образити. Бо хіба можна образити ідею?

Прикро вражає теж льокальний патріотизм, оце непотрібне суперництво між Відділами, яке зуживає чимало енергії, не даючи нічого позитивного. Більшість вважає, що їхній Відділ має свої напрямні, робить таку чи іншу корисну роботу, а співпраця і контакт з іншими Відділами, Округою і Головною Управою це річ зовсім зайва. Обіжники з Округи чи Головної Управи — це непотрібний баласт, їх зустрічається терпкою заввагою: "Що вони знову хочуть від нас"? Виглядає, що листи з Централі чи Округи приходять на те, щоб нам завдавати якусь нову роботу, а насправді всі вони містять в собі напрямні, поради, побажання і проблеми, які повинні цікавити кожну з нас. Бо чи ж ведення Українського Музею, оборона людських прав, поміч політичним в'язням і студентам, виховання нашої дітвори, приєднання нового, активного членства є виключною турботою і завданням Головної Управи, а чи кожної з нас? Оце "ми" і "вони" є незвичайно болюче, це наскрізь негативний об'яв зорганізованого членства. Ми, тобто Відділи, і вони, Округа чи Головна Управа, — це немов два ворожі табори, а в дійсності це одна організація з тією самою метою, завданням і програмою. Успіхи чи невдачі Відділів віддзеркалюють характер і живучість Округи, а Округи це мотори, що тримають у безпереривному русі цілу Організацію. Завершенням є Головна Управа, яка координує працю і відповідає за долю СУА. А ця відповідальність велика, а праця неймовірно тяжка і дуже невдячна. Обсервуючи їхню роботу, приходиться мені часто на думку, чи знайшлося б багато членок, які виявили б готовість увійти до проводу СУА, якщо вже не на повну каденцію, тобто три роки, то хоч на три місяці, або принаймні на три

святочним він не був би, не повинен вичерпувати всіх проявів пошани й любови до матерів, бож це мусить проявлятися в щоденному відношенні, сповненому любови й пошани.

Травневий "день матері" перекликується з тою особливою увагою, яку присвячують наші церкви Матері Божій. Впродовж травня кожного вечора відправляється молебень до Марії — Матері Божої. В Галичині прийнялася для цієї відправи назва "маївка". Хто пам'ятає ті часи, напевно не без зворушення згадає, як увечері всі спішили чи то до церкви в містах, чи перед придорожні каплички та хрести. Усе тонуло в квітах, а весняний радісний і теплий вечір створював

особливий настрій. Для молоді була це ще й нагода зустрітися, а після побожних співів молебня спільно повертатися додому.

Одну з таких ікон, перед якими колись, бувало, відправлялися травневі молебні, ми вибрали на нашу обкладинку. Мистецтвознавець Григорій Логвин пише про неї, що вона "позначена монументальністю й величністю художнього образу", але теж говорить про "строгість композиційності та кольористичності вирішення, чим підкреслюється внутрішня сила образу жінки-матері, мужньої й героїчної".

Історична доля вимагала й вимагає багато від нас усіх, більше ніж від

членів інших, щасливіших народів. Вона ж особливо вимоглива до наших матерів. Недаремно в нашому народі завжди було особливе відношення й пошана до них. На їх рамена покладено величезні тягарі відповідальності. І треба сказати, що цей свій тягар вони несли й несуть з гідністю. Без них, може, ми як народ вже давно перестали б якщо не існувати, то боротися. Це особливо відноситься до них усіх там, де колись ми молилися у травневі вечори перед придорожніми капличками. І коли про них думаємо, то стає перед нами "образ жінки-матері мужньої і героїчної".

У. П.

тижні. Очолювати і турбуватися долею такої великої організації як СУА — це річ нелегка і тому конечна є моральна підтримка всього членства. Її одначе так мало, натомість безпідставних докорів, нереальних домагань і всеприсутньої критики багато-багато. Чи не було б краще написати час від часу привітного листа до Централі, виказуючи трохи зрозуміння і зацікавлення, та додати сили і заохоти до їхньої беззастанної праці. Ми не тільки виконали б свій обов'язок, але мали б велике внутрішнє вдовolenня.

Ставлення членства СУА до журналу "Наше Життя" теж часто негативне. Критиків є майже стільки, що й передплатників. На кожному кроці можна почути улюблену фразу, що "Наше Життя" не є на рівні. Коли спитати, що властиво не є на рівні, то не дістанете жадної конкретної відповіді. Таким категоричним і нерозважним осудом не тільки робимо кривду "Н. Ж.", але виставляємо самим собі кепське свідoctво, бо "всезнайків" ніхто не любить і не респектує. Ми можемо сказати, що нам це або інше не подобається або не підходить, а оцінку вартості журналу залишимо покликаним до цього фаховим критикам. Коли взяти до уваги, що членство СУА складається з жінок у віці від 20 до 80 років, з яких одні мають мінімальну освіту, інші середню, а ще інші закінчили високі школи, тоді стає ясным, що кожне число "Н. Ж." не може задовольнити усіх. Одначе з певністю можна ствердити, що якби ми читали докладно й уважно наш журнал, ми знайшли б там багато статей, які повинні залишити в нас незатерте враження. Взяти б хоч статтю почесної голови Лідії Бурачинської п. н. "Станція Барашево" (ч. 8, 1975 р.). Чи ситуація і постава українських жінок-в'язнів, про яких пишеться в цій статті, не змушує нас призадуматися над своїм власним, часто таким плитким, беззмстовним життям? Чи не брати б нам прикладу від ув'язнених жінок, які серед сірих буднів заслання вміють знайти хоч дрібку поезії та внести промінчик сонця й тепла у жорстоке тюремне життя. Не знаю, скільки з нас читали передову статтю редакторки "Н. Ж." Уляни Любович п. н. "Пісок буденщини" (ч. 6, 1976 р.). Скільки там глибоких думок, яка невичерпна скарбниця цінних порад, які перлини заховані в бездонному джерелі життєвої мудрості! Дискусійні статті голови СУА

Івanni Рожанковської п. н. "Відгуки" (ч. 3, 1976 р.) і д-ра Богдана Цимбалістого п. н. "Замість відштовхувати-притягати" (ч. 10, 1972 р.) не викликали жадної реакції та не знайшли бажаного зацікавлення, а вони були написані на те, щоб на сторінках "Н. Ж." обмінюватися думками та можливо знайти розв'язку на наші суспільні болячки. Але коли Любов Калинович у своїй статті п. н. "Фарисейство" (ч. 1, 1977 р.) висловилася неприхильно про методи придбання фінансів у деяких парафіях, редакцію "Н. Ж." залила повільно нечемних-образливих розмов, домагаючися відкриття і спростування цієї статті. Чомусь ми забули, що в цілому культурному світі обов'язує свобода слова і преси. Супроти цього замість обурюватися на людей, яких думки і погляди не йдуть в парі з нашими переконаннями, викажім для них якнайбільше толерантності і пошани. Самозрозуміло, що ми маємо право, а навіть обов'язок висловлювати свої думки і побажання, але якщо критикуємо щонебудь, мусимо поставити на зміну щось нове-конкретне, що мало б принести поправу й поліпшення в цій чи іншій ситуації.

Тож, вибираючися на Конвенцію, приготуймося солідно до неї. Переглянемо статут, виготовім у Відділі чи Окрузі плани, за якими можна б перевести зміни. Діймо все в добрій вірі, з думкою допомогти організації. Підходім до всього позитивно, стараймося навіть найбільш драстичні проблеми передискутувати спокійно і речево, як годиться суспільно виробленим членкам. Ставмося до всього з вирозумінням, терпеливістю і певною дозою гумору, чим внесемо багато свіжості, безпосередності і взаємного довір'я та оптимізму, якого нам так дуже бракує. Тепло серця і світло ума — це оті життєдайні чинники, без яких людина не є здібна на великі почини та шляхетні пориви.

Тож не блукаймо в темряві невдовolenня, злоби й огірчення, а ступаймо слідями нашого великого мистця-маляра Олексі Грищенка, який у своїй книжці п. н. "Україна моїх блакитних днів" пише: "Впродовж мого життя Бог один відає, скільки лиха мені довелося зазнати й горя натерпітися — я завжди намагався розважати моє серце й душу лише світлом і грою життєрадісних барв".

РАДІСНА ВІСТКА З ОСТАННЬОЇ ХВИЛИНИ

Вже після видрукування у Вістях з Централі списка пожертв, на Запасний Фонд "Нашого Життя" вплинули такі пожертви:

100.00	дол.	з Відділ — Фінікс, Арізона
50.00	"	84 Відділ Чікаго
34.00	"	жертви в рубриці "Замість квітів" і "Подяк"
184.00	дол.	разом.

В результаті до повної суми 50.000 дол. бракувало ще 397.33 дол. Довідавшись про це 64 Відділ СУА у Нью Йорку, який завжди мав почуття обов'язку супроти своєї організації та зрозуміння вартості журналу "Наше Життя" рішив вплатити на Запасний Фонд бракуючу суму 397.33 дол. так щоб до XVIII Конвенції він досягнув заплановану висоту — 50.000 дол.

Щиро дякуємо

Редакція "Нашого Життя"

МАТЕРИНІ РУКИ

Вісім десятиліть різьбить їх мозаїка трудів, але вони живі; дарма, що на них неодна печать, "життєвського моря": тендітна оболонка прозорого тіла, набряклі жилки, плями, близни. Перед бурею в них неописане словникове багатство: вони в'януть, терпнуть, печуть, тягнуть, рвуть, свердлюють, шматують, ріжуть... Але в них щось з Прометея. Вони оживають і стоїчно довершують початі діла. Довершують початі й зачинають нові, а все це з якоюсь наче молитовною снагою материнської місії, та людського призначення: без нарікань і без нагороди.

Руки моєї мами, свідки великого життя, а на ім'я йому — сила. Гей, скільки то вод проплило широким плесом покутського Дністра, з отих далеких днів, як ці молоді руки росли й кріпшали, як своїй матері-вдові серед лихоліття великої війни вірно служили, молодих сестер голубили й доглядали, як пробивалися вперто й невтомно до обріїв освіти та знання.

В теплих, але рішучих долонях молодої вчительки дитячі руки малих школярів ставили з напруженням на папір свої перші букви, перші слова. І все не в просторих, вивінуваних педагогічним знаряддям, модерних шкільних будинках, а в убогих наших селах, де єдиним вірним супутником відданого вчителя була любов і свідомість служби своєму народові. По широкому світу розкинула неспокійна доля всіх отих Івасів і Настунь, що їх ті невсипущі руки вчили писати, читати, добра вчили. А як знайдеться іноді ще хтось із них, що пізнає давню вчительку, підходить з тихим усміхом, схиляється низько до руки, що показувала колись азбуку і держить її довго, наче шукає за чимось далеким, теплим, дорогим, за втраченим раєм дитинства, за юністю своєю.

Мамині руки не любили прикрас. А все таки однієї серпневої днини опинився на одному пальці золотий перстень, а з ним прийшло нове життя, нові обов'язки. Плили роки виповнені по береги працею, та радостями й тривогами материнства. — Звідкіля бралися сили в тих тендітних жіночих руках, щоб усьому дати раду? Мабуть десь із життєдайних первнів вічної Матері, з невичерпаних джерел серця й совісті вічної жінки.

Крізь павутиння далеких спогадів звиваються ті працюючі руки мов дві пчілки: вони варять, годують, миють, перуть, садять квіти й городину, розчісують кучері, заплітають коси, виправляють завдання школярів!

В руках моєї мами — книжка, невідступна посестра її вічно спрагненого духа. В руках мами — інструменти; спрацьовані пальці добувають ніжне тремтіння струн, а з грудей пливе неповторний голос: дужий, чистий, рівний. В ньому ціла динаміка душі, що рвалася понад "суєту" буднів. Чому не було в нас естрад для такого таланту, чому судилося йому замовкнути серед вузьких обставин сірого життя, серед лихоліть скупі долі?

*Руки Матері Божої з вітваря роботи Віта Ствоша. XV ст.
Hands of the Blessed Virgin Mary from the altar by Vita Stvosh.
15th century.*

Як злий сон шуміли-гриміли страшні події: пацифікація, перенесення в глибину Польщі, роки заслання й туги за рідним довкіллям. Але все це було лише прелюдією до вогнів та буревіїв останньої війни, що впала громом на долю нашого та других народів, десяткуючи та вирываючи нас з корінням і розсіваючи по світу наче перекотиполе. Бадьорі рідні руки! Скільки клунків доводилося вам зв'язувати й розв'язувати. Скільки разів гірко зареблене добро залишати, улаштовуючи нове життя з нічого; скільки "передач" чоловікові в тюрму наноситися, а згодом у далекий Казахстан слати; скільки листів і надії списати, щоби добитися вістки про долю дітей; скільки мужности здобути, щоби відстояти самій свої права, як довелося кидати все і міряти далекі шляхи в Сибір.

Тоді, як у багатьох зневіра і відчай притуплювали тверезу думку і не одна сім'я, лишаючи відчинені двері своєї хати, наче громом поражена, виходила голіруч назустріч зимним вагонам та важкій довгій дорозі на далеку північ, руки моєї мами зуміли спакувати за годину все сутеве свого хазяйства і довести його, мов чудом, на місце нового життя. Ніде правди діти, вдалось їм захопити й машину до шиття, що стала у пригоді на довгі роки в сибірській оселі обдертим та голим.

Так, руки моєї мами, свідки великого життя, а на ім'я йому — любов. Але ота, без цукру та крилатих фраз, без фарисейства й зайвого патосу, любов, до болю тиха, вірна, незрадлива. Зимні сибірські роки, карбували на маминих руках нові взори. Попухлі пальці ліпили цеглу вдень, а вечорами латали одержу сиротам без мами, варили їм, прали, доглядали, повчали. "Може десь там у далекому світі чиясь ласкава рука віддасть цеглинку з того моїм дітям" Волосся мами вкривалося сивиною, туга за дітьми, за чоловіком рвала душу, але її велике серце прямувало певно й незрушимо на дальшу службу

НЕСЛА МАТИ ВОДУ

По селу стежка,
по стежці — мати,
ішла мати по стежці,
воду несла.
По селу доріжка,
по доріжці — мати,
ішла мати додому.
да не к дому прийшла.
(Ой, куди ж ти, доріженько, мене
привела:
не на кладовище, а додому я ішла!).
На могилці синовій барвінок послався,
на могилці синовій відерця поставила.
(Ой, куди ж ти, доріженько, мене
привела:
ішла додому, а до сина прийшла!).

БІЛА ЛЮБОВ

Ох і гарні у нас дівчата!
А усмішки їхні,
як скибки кавунів,
так і хочеться до них припасти
гарячим ножем своїм губ!
А обличчя у них такі білі —
біліші білини ромашок...
Мамо,
то ви їх побілили
заодно зі стінами хати!
А вишні-черешні
Теж ви побілили?
Чи то вони білі від облич дівчат,
що ходять вечорами
на білі вогники солов'їв?
А під тинами

хлоп'ята руді,
як соняшники,
цвітуть на городах
і задивляються на білину дівочих
облич.
Мамо, побіли їм обличчя,
мамо, побіли їм серця,
як скатерть лляну стіни,
щоб упали на білу любов
зелені яблука дівочих грудей,
щоб вилилося на білу любов
із тонкого кухля стриманости
молоко пестоців...

Мамо, побіли їх!
Побіли!

ВАСИЛЬ ГОЛОБОРОДЬКО

братерства, а все це із самозрозумілістю, що не знала ні скарг, ні жалю, ні голосінь.

Однієї днини обнімали мамині руки далекого мандрівника. Знедолений, слабкий, постарілий, але живий і повний надій явився звільнений муж-в'язень з Казахстану. Після довгої розлуки кинулися дві пари рук улаштовувати дальше життя. А згодом серце забилось подихом волі, коли наспіла вістка про звільнення та поворот. — Ось вже й клунки готові, вже й потрібні папери наспіли, а на материних руках лежить її вмираючий друг життя і лише заповіт вертатись самій невідклично додому. Студінь сибірського листопада морозила вдовині руки, як плакала вона над могилою вірної людини. І знову ж стелилися нові шляхи для осамітненого серця, що одною половиною осталося біля березового хреста на засланні, а другою линуло в далеке незнане за дітьми своїми.

Руки моєї мами, свідки великого життя, а на ім'я йому — віра. Вісім десятиліть прогуло над ними, мінялися форми й філософії світу, блідли і роз-

пливалися закони давніх вартостей і людина ставала відчуженим мандрівником у пустелі нігілізму, скептицизму, духового зубожіння. Лише руки моєї мами не знали сумнівів: вони склалися дальше набожно до покірної молитви Єдиному Богу, для якого немає меж, немає границь. Це вона ця сильна віра позначувала материні сліди від зарання аж по тихий вечір її буття. Оця її незломна та безкомпромісова віра в Бога та людину довела її крізь усі терня та негоди долі, далекі кордони та моря у вільний світ.

Мамині руки вирощують внуків та правнуків, навчають, картають, піддержують у зневірі, вказують на ясні чесні шляхи. Вони поорані, знеможені, зболілі, але в них нечувана твердість та рішучість у Божій правді та правді рідного народу. Вони — тепла, до болю вірна пристань втомленої трудами сім'ї, маяк на її розбурханому морі життя, совість дітей та внуків, що не дасть закописатися жадними правдами та приманами чужини.

Руки моєї мами — свідки великого життя.

Оксана Мостович

ВІСТІ КОНВЕНЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

XVIII Конвенція США, що відбудеться 26, 27, 28 і 29 травня ц. р., пройдёт під гаслом "Року дитини". З цієї нагоди Виховна комісія влаштує виставку праць дітей, яку варто буде оглянути.

На Конвенції відбудуть свої наради наступні комісії: організаційна, фінансова, виховна, для справ музею, для справ культури, суспільної опіки, зв'язків, пресова та статутна. Наради всіх комісій відбудуться в неділю, 28 травня, о год. 10 ранку до 12,30 по полд. Усі делегатки, які зголосилися до даних комісій, повинні обов'язково брати участь у їхніх нарадах та причинитися до схвалення речевих резолюцій для унапряння нашої організації.

Пригадуємо вдруге, що на пленумі конвенції передбачені цікаві доповіді та панелі, на які широким запрошуємо гостей. Просимо слідкувати за оголошеннями у щоденній пресі.

У неділю, о год. 7-й ввечері, відбудеться бенкет, на який запрошуємо все Членство та Громадянство. Бенкет матиме коротку, але цікаву програму. По квитки зголошуватися до Централі США (108 Друга Евеню, Нью-Йорк, Н. Й. 10003).

UNWLA
108 2nd Avenue
New York, N. Y. 10003

Адреса Конвенції

Statler-Hilton Hotel
7th Avenue between 32 and 33 St.
New York City, N. Y.

Христя Навроцька
Пресова референтка Конвенційного Комітету

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE -
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО КОРИСТУВАННЯ
СЕРЕДА, СУБОТА, НЕДІЛЯ: год. 1-5 ПО ПОЛ.
ПЯТНИЦЯ: ГОД. 3-7 ПО ПОЛ.

В ІНШИЙ ЧАС, ЗА ДОМОВЛЕННЯМ: ТЕЛ. (212) 228-0110

МЕЦЕНАТИ І ДОБРОДІЇ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

ОКРУГИ І ВІДДІЛИ СУА: МЕЦЕНАТИ:

По 1.000дол.

Окружна Управа Детройт
Окружна Управа Нью Джерзі
70 Відділ з Пассейку
(доповнив до попередньої пожертви)
99 Відділ з Вотервліту

ДОБРОДІЇ:

500.-дол.

91 Відділ — Бетлеєм.

Управа Українського Музею

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

По 250.00 дол. — Д-р Климентій Рогозинський, Н. Й.

По 200.00 дол. — Д-р Роман і Анна Аписькевичі Глен Гед. Н. Й.

По 100.00 дол. Д-р Адріан Сливоцький, Н. Й.

По 50.000 дол. — Антоніна Возьна, Бруклін, Н. Й., Софія і Володимир Мартинець, Ірвінгтон, Н. Дж., 25 Відділ Українського Народного Союзу.

По 50.00 дол. Михайло Плешкан, Ірвінгтон, Н. Дж., Марія і Роман Погорецькі, Джерзі Сіті, Н. Дж.

По 25.00 дол. 35 Відділ СУА в Озон Парку, Н. Й. як подяка п. Любі Волинець за виголошену доповідь на свяченому Відділу.

По 25.00 дол. — Юра О. Вербин, Савт Гейт, Кал.

По 15.00 дол. — Анна Ратич, Едісон, Н. Дж.

По 10.00 дол. Катерина Загвоска, Бетлеєм, Пенн., Івонна Леськів, Філядельфія, Пенн., Анна Семкович, Трентон, Н. Дж., Соня Чучман, Філядельфія, Пенн.

По 5.00 дол. Люба Зілінка, Монреаль Канада, Е. Третьак, Пассейк, Н. Дж.

ПОДЯКА ЗА РЕЧІ ПОДАРОВАНІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Броніслава Гулевич, Льос Анджелес — збірка документів з 1918-1920 років. Бл. П. Дарія Сіак-Кубійович — два платки яворівських взорів.

СПРОСТУВАННЯ

У ч. 3 "Нашого Життя" за березень на ст. 13 подано список осіб, які подарували речі для Українського Музею. В тому списку подано помилково Марію Слободян, Торонто. Просимо вибачити.

ПОДЯКА ЗА РЕЧІ ПОДАРОВАНІ ДО КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

7 Відділ СУА, Акройн, Огайо.

37 Відділ СУА, Дітройт, Міч.

83 Відділ СУА, Нью-Йорк, Н. Й.

2 Відділ СУА, Честер, Па.

13 Відділ СУА, Честер, Па.

41 Відділ СУА, Філядельфія, Па.

47 Відділ СУА, Рочестер, Н. Й.

80 Відділ СУА, Воррен, Міч.

91 Відділ СУА, Бетлеєм, Па.

Оксана Калиновська — Балтимор, Мд.

Щиро дякуємо

Марія Шуст

Директор Українського Музею

ПРОГУЛЬКА ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ СУА ДО УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Окружна Управа Союзу Українок Америки у Філядельфії під проводом енергійної голови Округи, ентузіястки Українського Музею Наталії Даниленко зорганізувала в неділю, 9-го квітня 1978 р. прогульку до Українського Музею в Нью-Йорку.

У передполудневих годинах прибуло 6-ома автобусами біля 200 осіб, жінок, чоловіків і дітей до будинку СУА-УККА, де приміщується музей. Учасники прогульки приїхали з таких місцевостей як Алентавн, Бетлеєм, Трентон, Філядельфія, Честер і Балтимор. Їх вітали голова музею Олександра Різник, члени Управи музею та членки Нью-Йоркських Відділів СУА під проводом голови Округи Олександри Кіршак.

Пояснення про музейну збірку і теперішню виставку "Традиційні мотиви в українських тканинах і вишивці", дали поодиноким групам прогульки програмова референтка музею Любов Волинець і Марія Шуст, директорка музею. Після кави і солодкого, що приготували членки молодечого, 104-го і 72-го Відділу СУА, гості, оглянувши український "давн тавн", зокрема новозбудовану церкву св. Юра, перейшли до Централі СУА, де їх вітала голова Іванна Рожанковська та деякі членки Екзекутиви СУА. Тут, для поодиноких груп висвітлено фільм Марка Перейми "Писанка" та прозорки з усіх етапів музею, з виставок і програм, які відбувалися в ньому. Пояснення до прозірок дала голова СУА.

Спільним обідом у ресторані Народного Дому, в часі якого промовляли голова СУА І. Рожанковська, голова Окружної Управи Філядельфії Наталія Даниленко і голова Округи Нью-Йорку Олександра Кіршак, закінчено дуже вдялу і корисну спільну зустріч із відвідувачами, яка у висліді дала кілька десятків нових членів Українського Музею.

Марія Савчак

ПАМ'ЯТІ ЛІКАРКИ І ГРОМАДЯНКИ

(Над свіжою могилою д-р Н. Пелехович-Гайворонської)

Недавно відійшла у вічність визначна громадянка, що її живо пам'ятає давня українська громада в Америці. Знеможена старшим віком і зтяжною недугою вона вже давно не брала участі в громадському чи товариському житті. Але давніше громадянство, а особливо Союз Українок Америки їй багато завдячує.

Неоніля Пелехович народилася 6 серпня 1900 р. в Ваневі, Галичина, в родині о. Йосифа Пелеховича. Її мати була з роду Цурковських. В родині було п'ятеро дітей, сестри Марійка й Ірина і брати Богдан і Ярослав. Сім'я переїхала до Америки на початку цього століття, і всі діти вже тут закінчили свою освіту. Молода Неоніля студіювала медицину в Бостоні (Тефт Університет), яку закінчила в 1926 р. Шпитальну практику відбула в Меморіал Шпиталі в Ворчестері, ма і практикувала в інфекційному відділі Белмонт Шпиталю в Ворчестері.

У 1929 р. переїхала до Нью-Йорку, де відкрила приватну лікарську канцелярію, яку провадила до 1947 р. Рівночасно належала до лікарського персоналу The New York Infirmary for Women and Children.

У Нью-Йорку вона увійшла у велику українську громаду і стала членкою Союзу Українок Америки. Дуже скоро виявилась потреба її фахової допомоги. У 1930 відбулась у Галичині відома "пацифікація", яка знищила багато українського майна, а головне — здоров'я чільних українських людей, що потерпіли від побиття й арешту. Союз Українок Америки заснував тоді Медично-Допомоговий Фонд, що його очолила д-р Неоніля. На Першому Жіночому Конгресі у Нью-Йорку (1932) вона звітувала про роботу Фонду. Цей Медично-Допомоговий Фонд був у постійному контакті з Народною Лічницею у Львові, перевів збірку серед усієї громади і вислав їй до кінця 1931 р. 1,636 дол. Д-р Неоніля вважала, що Фонд повинен діяти постійно, бо все може трапитись нове переслідування чи якесь стихійне нещастя.

На цьому Конгресі вона була членом Президії і ввійшла до Гол. Управи, як референтка міжнар. зв'язків. Була свідком зростання СУА, що по Конгресі подвоїв число своїх Відділів та допомагала закріплювати зв'язки, що їх навірзано через Конгрес. На черговій Конвенції СУА, що відбулась у 1935 р. в Нью-Йорку вона перейшла до контрольної комісії.

В її житті настала велика зміна, бо в 1934 р. вона вийшла заміж за Михайла Гайворонського, диригента і композитора зі Львова. Пізнала його в шпиталі, коли він лікувався від туберкульозу і заопікувалась ним як лікарка, а пізніше як його дружина. Ніля була сердечною відкритою вдачею, незвичайно

товариська і життєрадісна. Зуміла створити для свого чоловіка (постійно хворого) теплу атмосферу, що сприяла його творчості. В їх домі збирались визначні люди (Мишуга, Галичин, Смаль-Стоцький і інші, а потім і Маланюк), а по 2 світовій війні також давні друзі Михайла.

Щедрою рукою допомагала Ніля родині в Німеччині й Австрії, посидала пакунки, а Михайло провадив листування з усіма, хоча вже був важко хворий. Помер у 1949 р. А коли "скитальці" переїхали до Америки, Ніля гостила їх у своєму мешканні, поки влаштувалися на працю або переїхали до Чикаго під опіку її брата Богдана, адвоката.

У 1947 р. д-р Ніля Пелехович-Гайворонська перейшла на т. зв. промислому медицину і працювала лікаркою у двох підприємствах Нью-Йорку: The New York Telephone Company, Macy's Comp. З причин сильного артритизму перейшла скоріш на пенсію, але й тоді кожного року значну суму грошей призначувала на церкву, на наукові установи та на різні суспільні потреби. Подарувала килим проекту і виконання сестер Кульчицьких Українському Музеєві і жертвувала також на потреби СУА.

Відійшла від нас 4 листопада 1977 р. й похована на цвинтарі св. Івана в Квінсі. **Вічна їй пам'ять!**

Д. Р.

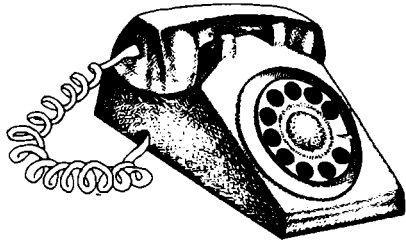
ДО ВІЛЬНИХ ЧЛЕНОК СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ!

Запрошуємо всіх наших вільних членок взяти участь у XVIII Конвенції СУА, яка відбудеться в днях 27-28-29 травня 1978 р. в Нью-Йорку.

Рівночасно звертаємося до всіх тих жінок, які живуть далеко від наших Відділів, а бажали б стати нашими "вільними членками" та взяти участь у Конвенції, вповніть членську заяву та присилайте до нас, або приїжджайте і на місці вповніть заяву та оформіть свою приналежність до СУА.

Вітаємо всіх на XVIII Конвенції!

Ірена Кіндрачук
організаційна референтка СУА

Тільки між нами і телефоном ...

СИЛА ЖІНОК ТА ЕФЕКТ СОБОРНОСТІ

— Чи ви мали колись таке враження, що вже, коли щось почало в громаді добре діяти, то напевно зараз щось притрапиться, якась дурничка, що зіпсує всю гармонію? — так говорить до мене голова відділу сусіднього УККА, пан К.

— "Це тільки вам так виглядає, бо ви песиміст, а я завжди очікую позитивних продовжень!"

— "Пані Любо, це промовляє не мій песимізм, тільки довголітній досвід. От погляньте на нашу маленьку громаду. Маємо коло 7 організацій при кожній церкві, та ще й, може, з 7 соборних. Деякі організації при одній з цих церков зацікавлені тільки своєю парафією, своїми імпрезами й проблемами. Якісь спільно-громадські справи їх уже не дуже то болять, і коли соборні акції є в пляні, то щоб відбувалися тільки у їхній залі".

Пан К. даліше розповідав, як після довгих старань їхня громада зуміла мати кілька спільних імпрез, спільний комітет дії і т. п. Були надії, що вже все піде позитивним шляхом, бо віроісповідання не стають для деяких груп на перешкоді думати про загальноукраїнську громаду, і раптом ця гармонія мусіла йти природі, або якимось типам на нерви, бо почали падати камінці на шлях, під ноги.

— "Пане К., чому камінці?"

— "Пані Любо, коли спільні пляни одна впливова особа, чи одна група починає зривати, нівелювати, як на це дивитись?"

— "Колись сказали б, дещо параноїчно, що це ворожа робота, а тепер дивимось на це так, що ті деякі одиниці, мабуть, самі жадають влади, сили і т. п., як Герострат, здобувають собі славу хоча б і негативними вчинками, пане К.!"

— "Хіба ж справді такі геростратське діло! Не знаю, як інакше задивитись на це, коли ми ось мали свято Соборності, а день перед святом дві особи самотужки змінили місце: або в нас, або ніде. Або:

після запланованого спільного свята два тижні перед цим хочуть змінити на інше парафіяльне".

— "Ви мені краще скажіть що саме ви зробили, щоб такі були одно спільне свято, пане К.!"

— "Мушу признатись, що сталося це виключно завдяки нашим двом відділам СУА. Я мав зустріч з проводом обох відділів, вияснив їм ситуацію та прохав допомогти. На щастя СУА в нас має досить репрезентативне членство громадськовідомих осіб з обох парафій. Ці членки є також часто активними й у парафіяльних організаціях та акціях. Вони мали право висловити свої думки та поставити свої вимоги піддержання плянів соборних святкувань, і це мало ефект. Без жіночих рук не може відбутися ні одне парафіяльне свято — то ж треба було з їхньою опінією рахуватися. І вони, чи радше наша спільна громада виграла. Якби наші пані тільки знали, яким позитивним фактором гармонії вони можуть бути! Але, очевидно, треба мати й заправу в соборних організаціях таких як СУА!"

— "Пане К., та історійка пригадала мені один факт з нашої давнини. Описував грецький історик, як напали вороги на одно поселення біля Дніпра. Чомусь усі чоловіки стратили віру в перемогу й почали втікати з поля бою. Жінки, побачивши це, зустріли їх перед селом, обернувшись до них спинами і засоромили їх. Тоді мужчини повернулись, відстояли, відбили ворога, врятували село. Завдяки жінкам!"

— "Так, Любо, якщо б так наші жінки серйозно взялися до цього, то змогли б досить з'єднати нашу громаду до спільних акцій, хоч час від часу. Щоб не було "тільки в нашій парафії", "тільки по-нашому", але спільно, соборно. Тоді не треба буде слухати слів докору наших новоприїжджих братів, як ген. Григоренка, які не можуть переболіти нашого браку єдності й громадської зрілості!"

Тож надія на силу жінок та на позитивний ефект!

Любов Калинович

ПОДАРОВАНО КОМПЛЕКТ ПРОЗІРОК ДО МУЗЕЮ ЛЮДИНИ В ПАРИЖІ

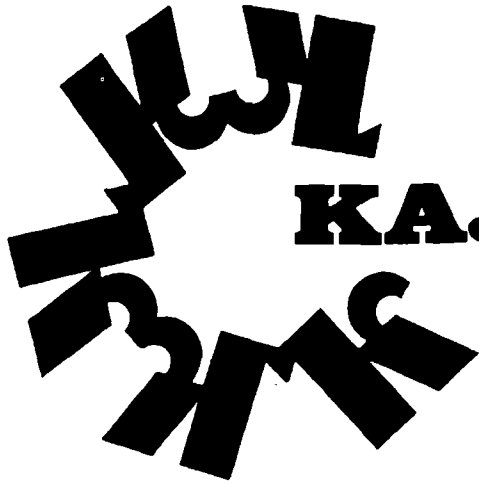
64-ий Відділ СУА в Нью-Йорку закупив два комплекти прозірок обрядового печива і писанок, які передав до користування Екзекутиві СУА. Прозірки вислано до Музею Людини в Парижі, з яким Український Музей є в постійному контакті, для їхнього вжитку.

Екзекутива СУА пересилає цією дорогою Управі і членкам 64-го Відділу вислови щирої подяки за їх корисний

і щедрий дар.

Подібні два комплекти треба б ще вислати до Музею Хліба в Ульмі, Німеччина. Може знайдеться якийсь Відділ, який уфундував би бодай один комплект прозірок для згаданого музею.

Екзекутива СУА

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Упорядкувала Світлана Луцька-Андрушків

УКРАЇНА

- Організація Американська асоціація для поширення науки вислала **Ніні Строкатій-Караванській**, яка відбуває заслання в містечку Тарус у Калузькій області, листа з проханням стати їхнім членом. АААС це найбільша в США наукова організація. Ніна Строката-Караванська є членом Американської асоціації мікробіологів.
- Київ. 9 лютого 1978 року в помешканні члена Української гельсінкської групи **Оксани Мешко** КГБ зробило 19-годинний обшук. Насильно вдерли їй з рук особистий лист від І. Кандиби. 14. II. з участю міліції доставили її в Київське КГБ і допитували протягом чотирьох годин у справі Л. Лук'яненка. Оксана Мешко відмовилася відповідати на запити. О. Мешко — 73 роки життя.
- Київ. Літературну премію ім. Лесі Українки на 1978 рік присуджено дитячій письменниці **Марії Познанській** за віршовану розповідь "Фортеця над Дніпром" і збірку поезій "Щоб ти був щасливий". Народилася М. Познанська 1917 року на Київщині. Закінчивши середню освіту, працювала в колгоспі. Щойно в 1949 році закінчила літературний факультет Київського педагогічного інституту. Пише переважно для молодших школярів і дошкільнят. Популярністю користуються її збірки "Кольори" (1954), "Асканія-Нова" (1954), "Любій малечі про цікаві речі" (1964) та інші твори.
- 19-літня студентка Київського інституту фізкультури **Ірина Дерюгіна** втретє виграла "Кубок інтербачення" в жіночій художній гімнастиці і була визнана абсолютною чемпіонкою світу. Десяті змагання за "Кубок інтербачення" відбулися в угорському місті Мишкольце, з участю спортсменів Болгарії, Східної Німеччини, Польщі, Румунії, Радянського Союзу і Чехо-Словаччини.
- 27-річна **Світлана Савицька** це абсолютна чемпіонка світу з вищого пілотажу і рекордсменка світу з парашутного спорту. С. Савицькій належить 14 світових жіночих рекордів у класі реактивних літаків. У тому числі вона нещодавно побила й світове досягнення швидкості польоту, яке понад десять років належало американській льотчиці Жаклін Кокрен. С. Савицька перша у світі з жінок-льотчиць досягла швидкості, що перевищує дві з половиною швидкості звуку.
- На конкурсі фільмів у Західному Берліні в 1977 році українка **Ляріса Шепитько**, кінорежисер з Києва, отримала нагороду "Золотого ведмеда" за свою працю. Хоч Ляріса дотепер поставила тільки чотири сюжети — вона отримала понад 20 все-союзних і міжнародних нагород. Одна з кращих її робіт — це фільм "Спека", який був знятий у пустелі середньої Азії.
- Донецька легко-атлетка **Надія Ткаченко** досягла нещодавно нового видатного успіху: виступаючи у французькому місті Ліллі, вона стала переможницею "Кубка Європи" і, здобувши в легкоатлетичному п'ятизмагу 4839 точок, установила новий світовий рекорд.

ФІЛІППІНИ

- Філіппінські жінки — це одні з найбільш еманципованих жінок Азії. Вони є власницями одної третини всіх реєстрованих торговельних установ на Філіппінах. На Філіппінських островах майже 50% лікарів — жінки, 60% студентів — жінки, 71% студентів докторантів — жінки. У кількох найбільших банках жінки займають відповідальні становища скарбників. Жінки також є членами рад директорів найбільших корпорацій. Кекилію Муноз Пальму, одну з суддів Верховного Суду Філіппін називають "першою жінкою і єдиним мужчиною у Верховнім Суді" за її відважні виступи проти деяких розпоряджень президента Ф. Маркоса.

Що з'являється?

Journal of Ukrainian Graduate Studies.

Журнал Вищих Українознавчих Студій. Ч. 1, осінь 1976, ч. 2, весна 1977, ч. 3, осінь 1977. Toronto: Canadian Institute of Ukrainian Studies. Появляється двічі на рік. Річна передплата — 4.00 дол.

На барвистих обгортках — назва журналу у двох мовах: англійській та українській. Культурне мистецьке оформлення обкладинки, без зайвих прикрас, як і пристало на серйозне видання. Все це не випадкове. Зовнішність нового англомовного журналу, що його видавцем-спонсором є Канадський Інститут Українських Студій, обіцяє молоді живучість, серйозний рівень і добрий смак, а разом із тим якусь своєрідну англо-українську синтезу... Зміст перших трьох випусків журналу обіцянку цю виконує вповні. Англомовний **Журнал Вищих Українознавчих Студій** подуманий як науковий форум для молодих дослідників-студентів українознавчих дисциплін: це не стисло-науковий журнал для науковців-спеціалістів. Тон журналу — речевий, спокійний, дослідницький, що змагає до наукової об'єктивності, до толеранції поглядів, а не до безрозбірної пропаганди так

званої "української правди", як це можна було б сказати про деякі інші українські англомовні видання. Отже видання має академічний характер. Проте відносно приступний рівень матеріалів та їх різноманітність і живучість роблять журнал читабельним і цікавим для широких кіл української інтелігенції.

В журналі багато місця присвячено українській літературі. Є тут критичні дослідження Кулішевої "Чорної ради", поезій Б. І. Антонича, В. Стуса, Нью-Йоркської групи поетів, драми "Народній Малахій" Миколи Куліша, є нові переклади з української прози (уривки Гончарова "Собору", "Подорож" Андіївської), є низка рідкісних матеріалів українською мовою (промова О. Гончаря, поезії Корнієнка, Стуса), є живий відділ рецензій, а навіть цікава літературна дискусія довкола англомовного перекладу "Патетичної сонати". Чимало місця, однак, відведено і для нелітературної проблематики. У двох числах друкується огляд українського соціалістичного руху в Канаді в перших двох декадах 20 ст., а крім того в журналі можна знайти і історичне дослідження початків революції Хмельницького, і політичний есей про перехрещення советських та китайських впливів у сов'єтсько-румунському диспуті за Басарабію і Буковину, і дискусійні статті на тему лєнінської національностевої політики, Івана Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація". На окрему увагу заслуговують матеріали присвячені справі української ідентичності в Канаді, зокрема жива і незвичайно цікава публіцистична дискусія до теми: "чи Баба була справді Богунком?" ("Богунк" — від слів **Bohemian** і **Hungarian** — зневажливе визначення імїгрантів із

центрально-східної Європи). У двох числах журналу поміщені теж статті на мистецькі теми (про творчість Б. Макарєнка та Ф. Гуменюка) і вони прикрашені солідно виконаними кольоровими вставками-репродукціями. Важливі й вартісні для дослідників бібліографічні матеріали, що друкуються у кожному числі журналу, цікаві актуальні інформативні статті (напр. про літні курси української мови в Києві, про культурне життя українців у Румунії).

Немає змоги і місця обговорювати в подробицях усі матеріали та віддати належний "кредит" поодиноким авторам. Хочемо вірити, що поданий вгорі перегляд тематики перших трьох чисел дає читачеві хоч деяку уяву про цей цікавий новий українознавчий журнал. Але є ще один радісний аспект цього нового видання і його не можна поминути мовчанкою. В редакції та редакційній колегії нового журналу є і професори (О. Рудзик, Д. Струк, Ю. Луцький, П. Потічний, І. Л. Рудницький, Р. Сербин) і студенти (Р. Сенькусь, М. Шкандрій, Ю. Божик, Т. Гаєцька, З. Гриценко, Я. Ковальчук), а серед авторів перших трьох чисел таки переважає молодь, нова генерація українських наукових сил з різних університетів Америки, Канади та Європи.

Марта Тарнавська

В день 70-их уродин визначної громадської діячки, членки 26 Відділу СУА п. Марусі Бек, складаю її щирий привіт, щастя, здоров'я і пересилаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Леонтина Галяженко

членка 63 Відділу СУА, Дітройт

КАНАДА

• Торонто. 23. IV-6. V ц. р. відбулася мистецька виставка писанкарки **Дарії Онищук**. Вона показала коло 200 писанок своєї роботи. Писанки були представлені серіями за окремими областями України. Одночасно Д. Онищук виставила ряд олійних і акварельних картин. Це її третя з черги самостійна виставка.

• У Вінніпегу заходом Українського Дитячого Театру відбулася прем'єра опери композиторки **д-ра Стефи Туркевич-Лукиїнович** п. н. "Куць". Режисером і музичним керівником опери є Ірина Туркевич-Мартинєць. Опера "Куць" побудована на гуцульському побуті.

США

• Нью Джерзі. 11. IV 1978 губернатор стейту Брендон Бірнс створив езекутивним декретом 16-членну Етнічну Дорадчу Раду. Українську громаду на наступні два роки буде репрезентувати **Камілля Гук-Смородська**, секретарка Крайової Ради Жінок США та референт зв'язків Головної Управи СУА.

• Нью-Йорк. 22 березня ц. р. **Марія Душник**, заступниця головного предсідника Українського Народного Союзу, була обрана головою Братського конгресу, який відбув свої 77 наради. Цей конгрес об'єднує 46 братських організацій. М. Душник є першою українською жінкою, яка очолила це об'єднання.

УТЕЧА ВІД ДІЙНОСТІ

(Замість репортажу)

Відїжджаючи у вересні минулого року до Аргентини після чотиримісячного перебування в Північній Америці, я обіцяла, на прохання, редакторки "Нашого Життя" написати про мої враження. Тоді здавалося мені, що не важко буде зібрати все пережите, описати його й цим скоренько дотримати даної обіцянки. Однак, повернувшись до Аргентини, я побачила, що не так легко, як думалось тоді, реалізувати мою обіцянку. Проходили місяці й я ніяк не могла "склеїти" щось путнє, а щоважливіше — цікаве для читачок журналу. Недотримання обіцянки з кожним днем більше мучило мою совість. Не люблю неточності й нєсловності, ці риси не мені питомі, а виходило немов би навпаки.

Видно, усьому в житті призначений свій час. Одного недільного пополудня я й написала під нерозгаданим поштовхом щось у роді синтези моїх вражень, придумавши для них раціональний наголовок "Утеча від дійсності".

Поки прийду до теми, мушу признатися, що я написала про свої спостереження й враження з перебування у вас майже зразу повернувшись додому на 18-ти сторінках машинодруку. Прочитала їх на Ширших сходах Союзу Українок, де зібралось більше сотки слухачів (як на Аргентину — це дуже

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

ОБЛУДНА ТЕЧКА

(З розповідей інспектора народніх шкіл у діяспорі)

Повернувшись з відрядження, я застав листа з Нової Талалаївки. Писав мені мій добрий знайомий, директор новоталалаївської кредитівки Теодор Лапка, що з огляду на стан здоров'я відійшов головний редактор новоталалаївського літературного журналу "До вершин", і вони пошукують відповідної людини, що могла б прийняти цей пост. Далі в листі він запитував, чи я б не погодився перебрати течку головного редактора, якщо не на постійно, то принаймні на час моєї літньої відпустки, тобто на три місяці, поки хтось відповідний трапиться.

Мушу признатися, що редакторська праця чомусь вабила мене здавна, а тому, не довго вагаючися та порадившись з дружиною, я вирішив прийняти редакторство на три місяці. "А там буде видно..." — міркував я, бо вже й так, від якогось часу подумував про зміну своєї інспекторської праці на якусь спокійнішу.

На швидку руч спакувавши конечні речі, ми з дружиною за два дні були в дорозі до Нової Талалаївки. Там уже на нас чекало чистеньке затишне помешкання з двох кімнат і кухні, напроти парку, від якого до редакції було десять хвилин ходу.

На другий день, о дев'ятій годині ранку, я в товаристві Лапки прибув до редакційного бюро. Нас

багато), а дехто з тих, які постійно критикують, навіть висловили мені признання. Хтось зауважив, що ще ніколи не вислухав півторагодинної доповіді з таким зацікавленням і не втомився її змістом. Скажете, що це хвальба, — ні, це просто виправдання. Бо те, що зацікавило наших людей, напевно навело б нудьгу на читачок "Нашого Життя". Чому?, — запитаєте. Я ж описала все те, що вам усім видається буденним, таким звичайним, що годі про це писати й витрачати час на прочитання його.

Ось, наприклад, я з захопленням писала про американські "гай-веї", якими так вигідно їдється, дотримуючися належного порядку. Для вас це частка вашого буття, а для мене — перша втеча від дійсності, серед якої я живу. Далі йшов добробут в упорядкованій країні й та стабільність гроша, на яку ви нарікаєте, коли він девальвується на центи. Ви не повірили б, що спочатку я не хотіла брати центів із здачі в крамницях, бо в Аргентині їх давно немає в обігу. Коли в своєму репортажі я з захопленням описувала здобутки українців у Канаді й Америці, то в декого блистали очі від сліз. З подивом я розказувала про ваші чудові стилеві церкви, мистецьки розмальовані та різьблені іконостаси. Про повні людей церкви, не зважаючи на вакаційний час. Про кількість Богослужень в неділю в кожній церкві. Для вас це звичайна річ, для мене це була втеча від дійсності. Бо, щоб на час прибути на "десятку", єдину недільну відправу в нашій катедрі в Буенос-Айресі, я мушу виходити вже пів до дев'ятої рано,

зустрів біля входу редактор літературного відділу журналу Бузиновський. Він заопікувався мною і повів знайомитися з іншими редакційними працівниками.

Перед секретаркою бюро пані Лялею лежали стоси паперу. Вона брала їх один по одному і, кладучи біля себе ближче та уважно вдивляючися у взятий папірець, завзято вистукувала на друкарській машинці. Деякий час ми приглядалися її праці, поки вона помітила нас і мило посміхнулася. Бузиновський познайомив нас, ми обмінялися кількома словами чемности, як це загально водиться в таких випадках, і пішли далі, а машина знову затаракотіла ще швидше та голосніше, під вправними пальцями.

— Наш скарб, — сказав Бузиновський, хитнувши головою в бік секретарки. — Точна і працююча. Вона виконує три чверті всієї редакторської праці.

Я не встиг висловити свого подиву, бо ми вже підійшли до редакторів спортової та жіночої сторінок. Їхні столи стояли поруч під вікном. Далі сиділи редактори політичної та мистецької сторінок, хроніки, рецензент міських імпрез та критик. Стіл адміністратора, від якого як я довідався, залежало "бути чи не бути" журналові, стояв у кінці залі, під стіною, на якій були попришпилювані кілька календарів, три листки з гороскоповими звідомленнями, собаче вухо та заячий хвіст. Ми підійшли в той час, коли адміністратор стояв, нахилившись над столом, пильно приглядався до заклеєних листів, що простягалися рядочком від одного кінця стола до другого. Він не звертав на нас жодної уваги, хоч ми стояли зовсім поруч. Подивившись уважно яку хвилину-дві на листи, він

щоб устигнути до поїзду, а тоді й автобусом доїжджаю недалеко до церкви. Іншим, які живуть ще далі, доводиться виїздити з дому вже о восьмій... Ваші скупчення по різних місцевостях із своїми церквами, домівками, куди скрізь близько, для мене — це теж утеча від дійсності. І тому розумієте, чому я не відважилася післати мого репортажу до редакції. Ви, може, і сміялися б з мене, прочитавши, як я з захопленням описую ваші позаміські оселі, з яких "Союзівку" назвала пишною королівною серед інших осель, що своїм чаром притягає до себе тисячі молоді й мов дотиком магічної палички, закохує й одружує багатьох з них. Ви, може, вже й не їздите на "Союзівку", бо... ви там колись познайомилися із своєю парою, але згодом "Союзівка" збуденіла вам. Утечею від дійсності були для мене чудові українські забави з добірними оркестрами в супроводі вмілих співаків, де то витанцює молоде покоління поруч старшого, не перешкоджаючи одні одним. Ваш Бавнд Брук, по якому я ходила розсівуючи "Отченаші" за друзів та знайомих (скільки ж їх там я знайшла), я назвала "Містом любови", де всі його "мешканці" без винятку на релігійні чи політичні переконання, у справжній християнській любові спільно молять Бога за волю України...

Перебуваючи на Північному континенті Америки я познайомила з багатьма українськими визначними жінками. Між ними були заслужені й визначні громадські діячки, талановиті журналістки,

похапав частину їх то тут то там і вкинув у шухляду письмового стола, замкнувши її на ключ. Решту листів передав пані Лялі, прохаючи сказати, наскільки він сьогодні помилився.

Пізніше я довідався, що така процедура з листами — це шоденний ритуал адміністратора та що адміністратор вірить у гороскоп, хіромантию, ворожок, добрі й злі прикмети, та й сам до деякої міри мав славу ясновидця, бо на дев'яносто дев'ять відсотків вгадував, у яких листах були гроші чи чеки та в яких кишенях новоталалаївчан є фонди, яким належить перейти до рук адміністратора.

Після того, як Бузиновський познайомив мене з усіма в залі, він повів мене до малої, залитої сонцем кімнати, у якій стояв величезний, завалений паперами, журналами та книжками письмовий стіл. Книжкові полиці були заставлені словниками, енциклопедіями та різними довідниками, без чого, як відомо, не може обійтися жодний успішний, шануючий себе пресовий орган. Обводячи рукою кімнату, Бузиновський сказав, що відтепер це мій кабінет, а найголовнішим моїм обов'язком буде допомагати кожному з редакторів відділів вирішувати проблеми, що виникатимуть у ході праці, та пильнувати, щоб журнал виходив своєчасно.

Повідомивши це, він передав мені велику, наповнену проблемними паперами, як він сказав, шкіряну течку — течку головного редактора.

У відчинене вікно мого кабінету, що виходило в сад, лився аромат цвіту і чулося щебетання пташок. Я запалив люльку і, милуючися краєвидом за вікном та час від часу поглядаючи майже любовно на тількищо вручену мені течку, почав роздуми над

добрі письменниці та великі інтелектом жінки. Може декому цікаво знати, хто я? Бог обдарив і мене любов'ю до громадської праці й маленьким талантом до писання.

Ще в краю, молодою студенткою я працювала над просвіченням селянської та робітничої молоді й потайки писала дещо, але тільки для себе...

Приїхавши до Аргентини, де живу вже майже 30 років, я відразу включилася в громадське й релігійне життя та почала друкувати свої статті в місцевих газетах. Маючи закінчену вищу освіту, стала вчителькою в українській гімназії при філії Українського Католицького Університету ім. Папи Климента, а також викладачкою в тому університеті. Моя спеціальність українська література й культура. Упродовж декади існування університету. "через мої руки" пройшло багато учнів і студентів. Тому що моя творчість дуже різноманітна, не можу сказати, чи я лише журналістка чи також письменниця. Хоч це друге дуже зобов'язує людину й накладає на неї великі вимоги. Тому я волю назвати себе журналісткою з нахилом пробувати щастя також і в літературних жанрах. Але й тут ставлю себе на самому кінці тих, яких Бог обдарив талантом до писання.

Не знаю, чи це прикмета, чи хиба в сучасному житті, але я люблю працювати без розголосу й не займати чільних постів. У Союзі Українок виконую обов'язки секретарки й це мене задовольняє.

Докінчення буде

життям. Я прийшов до висновку, що все ж таки іноді мрії у житті збуваються та що можливо поєднати приємне з корисним. Мої роздуми перервала пані Ляля. Вона принесла на таці каву з печивом. Мені було легко й радісно, і я в думці похвалив себе за розумне рішення прийняти редакторство. Мої підлеглі займалися кожний своєю справою, а я, напившись кави, взявся за перегляд газет і журналів.

Однак, після обідньої перерви мою ідилію було перервано. До кабінету постукало і на моє "прошу" зайшов Бузиновський. Він не міг дати ради з вибором матеріалу для свого відділу і потребував поради. Поетеса, яку в супровідному листі протегував один з впливових новоталалаївських тузів, що тримав тісний зв'язок з адміністратором журналу, надіслала збірку віршів, зазначивши, що можна правити та міняти все, крім форми, бо вона зачисляє себе до діяспоральних неформалістів. Вірші були у формі ялинки, яйця, груші з хвостиком, стола, лопати та лямпового абажура. Бузиновський був у розпачі, бо як він не старався, всі слова, які, на його думку, треба було замінити, додати чи відкинути змінювали форму вірша. Дві години ми безуспішно працювали над творчістю поетеси, поки вирішили пошукати до цього числа щось інше, а вірші я поклав до своєї, щойно врученої мені, течки, обіцяючи Бузиновському подумати над ними вдома, потайки надіючися на винахідливість моєї дружини. Та хоч матеріалу в течці Бузиновського було багато, знайти належну заміну виявилось не легко. Він сказав мені, що твори, писані традиційним стилем, зразу ж мандрують до коша, бо крім того, що гаслом журналу була його назва, читачі домагалися нових

СПРОСТУВАННЯ

У "Нашому Житті" ч. 2, за лютий б. р. на сторінці 6 поміщено знімок з помилковим підписом. Містимо вдруге цю світлину з властивим підписом:

Зліва: Мистець Михайло Мороз, Ліль Грищенко, мистець Олекса Грищенко, скульптор Олександр Архипенко, Борис Сумик. Світлина знята у помешканні пп. Сумиків.

стилів і висловів, яких ще не було, принаймні в новоталалаївській пресі.

Осучаснений Еврипід та перероблений Шекспір приєдналися у моїй течці до діяспорально-неоформалістичної праці, а пізніше до них прилучилися поправлений Франко та ще дещо, що потребувало докладніших студій. Бузиновський витяг з течки п'ять афористичних мудрувань, які носили назви "Поезія", "Антипоезія", "Поезія-антипоезія", "Антипоезія-поезія" та "Сон рябої кобили". Тому, що автора "Поезії-антипоезії" читачі журналу апробували (він друкувався в журналі з числа в число протягом п'ятих років), ми взяли з його папки два листки, а решту залишили напохваті, в разі якби заповнити місце. Бузиновський витяг ще одну пачку, перев'язану жовтоблакитною стрічкою, у якій ми знайшли триста поезій поета, що жив у Бразилії. Він пропонував редакції зредагувати твори, віддаючи за це журналові свої авторські права.

— Це найтяжчий відділ, — скаржився Бузиновський. — Читачі домагаються новизни, а де ж її набрати до кожного числа, це ж вам не політика або жіночі справи. Їм добре, — він хитнув головою в бік дверей. — Не витримаю! Зрезигну! Тільки щось відповідне підвернеться.

Я заспокоював його як міг. Обіцяв пошукати щось з малодрукованих матеріалів з малопоширеної преси для цього числа. Він пішов, а я з тривогою дивився на свою редакторську течку і думав, як би вийти з скрутного становища, бо журнал уже й так спізнився.

НАГОРОДИЛИ ІРИНУ МОТРЮ ІВАХІВ СТИПЕНДІЄЮ ІМ. ВАДИМА ДОБРОЛІЖА

Ірина Мотря Івахів з Торонто отримала стипендію ім. Вадима Доброліжа в сумі 500 доларів на 1977 рік згідно з рішенням журі, до якого входили мистці Іван Кейван, Стефанія Базюк та Лілея Горняткевич.

Ірина Івахів народилась і виросла в Торонто. Там вона вчилася в українській школі, а пізніше успішно закінчила курси українознавства. З дитячих років Ірина належала до українських молодечих організацій, а коли після закінчення середньої школи вступила до Торонтського університету, стала членкою українського студентства Канади та належала до ексекютиви Союзу.

Образотворчим мистецтвом Ірина цікавилась з малих років і приймала участь у багатьох українських мистецьких проєктах. Тепер Ірина Івахів учиться на мистецькому факультеті Монреальського університету та гравюри.

Досі Фонд ім. В. Доброліжа виплатив уже дві стипендії, кожна по 500. дол.

Управа Фонду ім. Вадима Доброліжа при цій нагоді повідомляє, що вже приймаються зголошення на стипендію на наступний 1978 рік.

У цій справі звертатись на адресу секретарки фонду:

Vera Bayrak
201
9737 - 112 Street
EDMONTON, Alberta, Canada T5K 1L3

Та нашу з Бузиновським проблему розв'язав, можна сказати, випадок. За яких півгодини схвилюваний Бузиновський без стуку влетів до мого кабінету, вигукуючи: "Ура! Ура! Ми врятовані!" В руках він тримав пакет.

— Щойно листоноша приніс віршований роман на чотириста сторінок, — сказав він, витягаючи з великого брунатного коверта задруковані аркуші.

— Але ж... — почав я. Та Бузиновський зразу ж мені перервав.

— Я знаю, що ви думаєте. Все в порядку. Це ж не мусить бути ні поезія, ні проза. Неологізми допустимі для кожного автора. Тема у мистецькому творі не важлива. Підходить під усі приписи. Вистачить на рік. Навіть з розділовими знаками не буде жодної мороки, бо їх не вживається.

— Зовсім? У цілому романі? — спитав я, та зразу ж з виразу обличчя Бузиновського відчитав, що моє питання недоречне.

— Ні, вибачте, є три крапки в кінці. Властиво, одна велика літера на початку і три крапки на кінці. Я цілком певний, що читачі будуть вдоволені, бо такого в новоталалаївській пресі ще не було.

Я відчув полегшу. Адже тепер я з честю міг передати свою редакторську течку наступному редакторові.

Але радість моя була предчасною і короткотривалою. У двері мого кабінету, які Бузиновський, вибігаючи в поспіху, залишив непричиненими, уже входив з грубезною папкою рецензент міських імпрез.

Розвоєвий шлях мистецького таланту Ірини Банах-Твердохліб

Ірина Банах-Твердохліб. Сибір-символ неволі України

Ірина Банах-Твердохліб закінчила мистецькі студії у Львові в 1943 році. Працювала вчителькою рисунку й малювання в середній жіночій фаховій школі у Львові. Вже тоді була членом Спілки Образотворчих Мистців. На еміграції в Німеччині брала участь у збірних виставках, видавала святочні картки, ілюструвала дитячі казки та оформила кілька книжкових видань.

Ірина Банах-Твердохліб. Українська мати на грані двох світів

Ірина Банах-Твердохліб. Хресна дорога української матері

В Америці Ірина присвятила увесь вільний час мистецько-творчій праці. Відвідує американські мистецькі галерії і знайомиться з багатою мистецтвознавчою літературою. Продовжує мистецькі студії в Рочестерському Інституті Технології, де вивчає кераміку, шовкодруку ("сілкскрін") і портретування.

Перші праці мисткині — реалістичні, але згодом її зацікавлення абстрактне малювання. У висліді цих зацікавлень постають нові композиції: "Місто", "Два світи", "Сибір", "Хресна дорога української матері", "Вінниця" й інші.

Ці картини з української мартирології, сповнені глибокого трагізму, зацікавляли чужинців, зокрема мистців, членів місцевого "Арт Клуб-у", які запропонували виставити картину "Вінниця" з англійськими поясненнями впродовж серпня в місцевій бібліотеці. Пресова референтка згаданого Клубу помістила в місцевій пресі прихильну рецензію на виставлену картину, підкресляючи трагедію українського народу.

У новіших картинах І. Твердохліб помітний композиційний розмах, темпераментний підхід, відважне виконання й уміле вживання кольорів.

Дві з восьми великих розмірів картини, виконані на шовку технікою батіку з оригінальним композиційним

Докінчення на ст. 18

БУДЬМО ЗНАЙОМІ, УКРАЇНЦІ ВСІХ КОНТИНЕНТІВ!

Дівчата з колегії св. Ольги в Прудентополі, які листуються з ровесниками

Це є клич Осередку Листування, створеного при кінці 1973 року заходом пані доктор Теодозії Савицької, референтки Суспільної Опіки Головної Управи Союзу Українок Америки та провадженого Анною Кравчук, членкою 86 Відділу США в Ньюарку Н. Дж.

Метою Осередку Листування є дати змогу українцям та їхнім нащадкам, розкиненим по всьому світі, нав'язати листовий контакт. Листуватися можуть старші, молодші і зовсім молоді, жінки з жінками, чоловіки з чоловіками, чи особи різних статей, одружені і неодружені, студенти і учні всіх типів шкіл.

Почин наш є дуже успішний. За цих чотири роки одержано понад 400 листів із 16-ти різних країн українського поселення, а навіть один з України. Найбільше листів надійшло з Південної Америки та Австралії, тобто з тих країн, які лежать найдалі від основних скупчень українців. Це свідчить про те, що наші люди тягнуться до свого національного серцевища.

Ось як писав п. З. з Австралії: "Не гаючи часу, їратулюю Вам та Вашим співпрацівникам, що нарешті таке важливе бюро зорганізували для нас українців, розсіяних по цілому світі. Я цікавився кореспонденцією більше 20-ти років і старався нав'язати якісь зв'язки з нашими людьми, але мушу признатися, що без успіху". — Тепер пан З. листується з українцями з Америки та з родиною з Парагваю.

А так пише панна Г. роджена у Франції та студентка французького університету: "Я молода студентка, володію чотирма мовами: українською, французькою, англійською і німецькою. Бажаю нав'язати кореспонденцію з молодіжжю, хлопцями і дівчатами за океаном. Прошу ласкаво, займіться цією справою за що буду Вам дуже вдячна." Тепер

панна Г. має молодих знайомих в Америці, Канаді та Австралії.

Пан М. студент медицини в Астралії так написав: "Ви робите велику роботу. Залучую свою аплікацію, та чекатиму відповіді".

Не можна не відзначити того цікавого факту, що цим листуванням зацікавилися і діти шкільного віку тут в Америці, а також і в Бразилії. Майже всі дівчата на світлині (із Колегії св. Ольги в Прудентополі) листуються з ровесниками за кордоном.

Наспіли також листи від старших віком — шукають нових знайомств, хочуть забути хоча на час свою самоту, або хочуть розрадити когось самотного. І багато таких. — А в деяких випадках листування продовжило приятельство і закінчилось одруженням.

Як бачимо, меж віку немає, а спільної мови багато-багато, бо ж усі ми або емігранти, або діти чи внуки їх, зате нас тягне до своїх українців розкинутих по цілому світі.

Наші початки досить добрі, хоча чимало членів листування ще чекають на відповідних кореспондентів. Тих, що зацікавлені листуванням та бажають запізнатись з українцями, просимо звернутися до координаторки Осередку Листування на нижче подану адресу:

Mrs. Anna Krawczuk
Coordinator
UNWLA Pen Pal Center
26 William Street
Maplewood, N. J. 07040
USA.

ВПЛАТИ НА СТИПЕНДІЇ США НА 1978-Й РІК

Просимо всіх спонзорів, які продовжують сплату стипендій своїм підопічним, давати свої пожертви, вже тепер, тому що шкільний рік в Півд. Америці починається в березні, і тоді треба вислати стипендії. По змозі просимо вислати одноразово належність на стипендію (150 дол. для учнів початкових шкіл і гімназії та 200 дол. для студентів вищих шкіл). Це зменшує нам кошти поштових оплат, бо тепер висилаємо стипендії одноразово, з деякими виїмками, коли ми не зовсім певні, чи стипендист буде виконувати обов'язок листування.

Просимо спонзорів повідомити Референтку Суспільної Опіки Головної Управи, якщо стипендисти не лишать до спонзорів.

УСІМ, КОМУ НА СЕРЦІ ЛЕЖИТЬ ДОБРО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПРОСИМО ПРИЄДНАТИСЯ ДО ЧИСЛА СПОНЗОРІВ ЧИ ЖЕРТВОДАВЦІВ — Всі пожертви, більші і менші, приймаємо з вдячністю, бо потреби молоді дуже великі.

Всі грошові в плати просимо слати на адресу касирки Стипендійної Акції Ірени Качанівської, адреса:

UNWLA
c/o I Kaczaniwska
4831 N. 12-th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Т. Савицька
Референтка Суспільної Опіки

ТІТКА АМЕРИКА

переклад Марії Струтинської

Marie Halun Bloch: Aunt America.
New York: Atheneum 1963
Copyright 1963 by Marie Halun Bloch

Продовження

Лідія глянула вгору. "Чи не було тут більше дзвонів" спитала.

"Так, тіточко", відповіла Леся. "Тато каже, що були три, але німці вкрали їх під час війни".

Груба линва висіла з-під серця дзвона, аж до землі під ним. Тітка Лідія взяла її в руку і обережно вдарила нею по дзвоніві, дзвін зідхнув, лагідно і чисто. Вони стояли, прислухаючись до його голосу, поки він не завмер.

Тепер Леся пригадала щось. "У церковному дворі є дуже старий дуб, що його сам Богдан Хмельницький засадив триста років тому".

Тітка Лідія сіла на вузькій дошці, що була, як лавка, коло дзвона. Вона поклепала рукою на місце біля себе. "Ходи сюди, Лесю, сядь поруч мене. Потім ти покажеш мені те дерево".

"Ми не маємо таких церков, як ця, а Америці", почала тітка. "Ми маємо українські церкви, але жодної такої старої. Ви дуже щасливі, Лесю, що ви оточені речами нашого народу, його старовинним мистецтвом і місцями, де збувалася його історія, його піснями і казками. Чи ти любиш читати?"

Леся глянула вгору на тітку. Це були нові думки. "Так!" — вона крикнула. "Я завжди дістаю "5" з читання в школі. Це найвища нота".

Тітчині блакитні очі всміхнулися до неї. "Я дуже вдоволена", вона сказала. "Ти знаєш, наші українські казки є кращі, ніж будь-яка іграшка могла б бути. Іграшки нищать, або ми стаємо занадто дорослі для них. Але старі казки нашого народу якимось чином ніколи не знищуються. Я сама люблю читати їх, а я ж доросла жінка".

Леся опустила погляд на свої руки. До чого тітка зміряла цим говоренням? Що книжка була вартніша за Єленину ляльку? Одна частина її бажала погодитися. Але інша, сильніша її частина безмовно кричала: "Але я ніколи не мала ляльки!"

З-зовні почулися голоси. "Що могло з ними статися" казав мамин голос.

Тітка Лідія посміхнулася до Лесі лукавим поглядом і підвелася з місця. Леся пішла за нею вниз сходами. Внизу, де були всі інші тітка Лідія сказала: "Ми оглядали дзвіницю, Леся й я".

"Ага", сказав тато, "мені здалося було, що я

почув голос дзвона, але він був такий слабенький, що я не був певен".

"Леся покаже мені старого дуба, що його засадив Богдан Хмельницький", заповіла тітка Лідія.

Хоча прицерковний ґрунт займав великий простір, дуб Богдана Хмельницького домінував над великою його частиною. Леся простягла руки до його стовбура і те саме зробила Єлена. Все ж, їхні рамена не могли обняти цього великого сукуватого дерева. Вони всі стояли під його розлогим, ще безлистим галуззям і дивилися вгору. І подумати, що це дерево було засаджене самим Богданом! Дарма, що це була більш легенда, ніж певний факт.

Леся почувалася дивно захищена під цими батьківськими руками-галуззями. "Дідо дуб", сказала вона вголос.

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ

У ПРИСМЕРКАХ

Коли пізно цього пополудня вони повернулися до хати дядька Володка, Анастазія чекала там на них. Вона стояла без усмішки, коли її знайомили з тіткою Лідією.

"А, так", сказала тітка, цілуючи її в обидві щоки, "наші родини були завжди в приятельських взаєминах".

Обличчя Анастазії зясніло. "Ваша мати і моя бабуня ходили разом у школу", сказала вона.

Тепер обізався тато: "Якщо йдеться про те, вони були також на весіллі одна одної".

Тітка Лідія засміялася захоплено. Анастазія видимо вагалася, наче б вона на щось рішалася. Тоді вона заговорила: "Лідіє, я прийшла прохати вас зробити мені одну велику річ".

Тітка Лідія сіла і питально дивилася на неї.

"Нам народився синок, ви, може, чули", продовжала Анастазія. "Він ще не хрищений. І ми собі думали — мій чоловік і я..." Анастазії важко було докінчити речення.

Тітка Лідія допомгла їй: "Ви собі думали, що бажали б мати мене за хрищену маму? Чи це так?" вона м'яко сказала.

Продовження буде

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця м. квітня 1978 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	41,737.28 дол.
Поодинокі особи	7,681.39 дол.
Разом	49,418.67 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж." ВПРОДОВЖ М. КВІТНЯ 1978 Р. НАСПІЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

По 100 дол. — 22 Відділ — Чикаго
100 дол. — 74 Відділ — Чикаго
35 дол. — 63 Відділ — Дітройт
(пожертву проголошено в листі
"Подяк" і "Замість квітів")
30 дол. — 89 Відділ — Кергонксон
(пожертву проголошено в листі
"Замість квітів")
10 дол. — 33 Відділ — Клівленд
Разом 275 дол.

ПООДИНОКІ ПОЖЕРТВИ: ОСОБИ:

100 дол. — з фонду бл.п. Оксани Дучи-
мінської
по 5 дол. — д-р А. Козак — Канада —
Люба Зілінка — Канада
10 дол. — пожертву проголошено в
листі "Замість квітів"
Разом 120 дол.

Поля Книш
фінансова секретарка

З'їзди округ СУА

У 1978 році відбулися Окружні
З'їзди всіх дев'ятох Округ у такому
чергуванні:

19 лютого з'їзд **Округу Нью-Йорк**,
на якому була присутня голова СУА
Іванна Рожанковська. Головою Округи
переобрано Олександрю Кіршак.

26 лютого в **Округу Дітройт** на
з'їзді була присутня голова СУА Іван-
на Рожанковська. Головою вибрано
вдруге Рому Дигдало.

26 лютого у **Філадельфії** Екзеку-
тиву СУА заступала Марія Савчак.
Головою переобрано Наталію
Даниленко.

5 березня в **Округу Чикаго** Екзеку-
тиву репрезентувала Христя
Навроцька. Головою переобрано
Марію Юзефович.

У Клівленді з'їзд **Округи Огайо**
відбувся 5 березня. На ньому була
присутною організаційна референтка
Головної Управи СУА Ірена Кіндра-
чук, Головою вибрано Ірену
Кашубинську.

12 березня **Округа Південний
Нью-Йорк** відбула свій з'їзд у
Вотервліт, Н. Й. Екзекутиву репре-
зентувала Христя Навроцька. Головою
переобрано Теодозію Кушнір.

9 квітня відбувся в Гартфорді з'їзд
Округу Нова Англія, на якому була
присутня організаційна референтка
Головної Управи СУА Ірена Кіндрачук.
Головою Округи вибрано Орісю
Скочдополь.

16 квітня в Рочестері відбувся з'їзд
Округу Північний Нью-Йорк. Екзеку-

**СПИСОК ОСІБ, ЯКІ ВІД 1
СІЧНЯ 1970 ДО 30 ГРУДНЯ
1977 ВПЛАТИЛИ ДАТКИ НА
СТИПЕНДІЇ ДО ЕВРОПИ
ЧЕРЕЗ 28 ВІДДІЛ СУА,
НЬЮАРК, Н. ДЖ.**

Надія Мандрусак	655.00 дол.
Василь Гнатів	600.00 '
Михайло Плешкан	421.00 '
Василь Гнатів (Базар)	405.00 '
Секція Дружин Лікарів при Лікарському Товаристві (Нью Йорк)	360.00 '
Марія Дурбак	282.00 '
св. п. Кость Ліщинський	240.00 '
Лідія Грабарчук	240.00 '
Евгенія Плєскачевська	223.00 '
св. п. Стефанія Карапінка	220.00 '
св. п. Ярослав Яворський	220.00 '
Стефанія Таланчук	220.00 '
Марія Робак	145.00 '
св. п. Теодор Гелемей	120.00 '
Стефанія Луків	60.00 '
д-р Роман Кравчук	60.00 '
д-р Олександра Ярош	60.00 '
Богдан Робак	50.00 '
Евгенія Леськів	50.00 '
Пелагія Кучкуда	25.00 '
Марія Гарматій	25.00 '
Дора Рак	20.00 '
Анна Настюк	13.00 '
Стефанія Грубська	10.00 '
Разом	4724.00 дол.

Софія Андрушків
референтка Суспільної Опіки 28-го
Від. СУА для стипендій.

тиву заступала Марія Савчак. Головою
переобрано Іванну Мартинець.

22 квітня **Округа Нью Джерзі**
відбула Окружний з'їзд, на якому
Екзекутиву заступала Христя
Навроцька. Головою обрано Лідію
Гладку.

Усім переобраним та ново-
обраним головам бажаємо витри-
валости та сил для корисної праці для
нашої організації.

Христя Навроцька
за пресову референтку

**СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА
ПРЕСОВИЙ ФОНД
"НАШОГО ЖИТТЯ"**

**НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ
СУА ВПЛАТИЛИ В БЕРЕЗНІ
1978 р.:**

По 400.00 дол.:
Д-р Степан Булак, Торонто

По 200.00 дол.:
Д-р Семен і Ірена Дорошак, Боффало.
Д-р Володимир і Надія Шкільник,
Акрон. Порфрій П. і Тамара Панкевич,
Нью-Бронсвік. Організація Оборони
Лемківщини. Від. 11, Вотервліг.
Михайло і Надія Пікаси, Орчард Парк.
159 Відділ Провидіння, Боффало, Д-р
Роман і Лідія Смики, Ковл Сіті.

По 150.00 дол.:
Йосиф і Надія Гаджери, Чикаго. 74
Відділ СУА, Чикаго. Володимир і Марія
Барагури, Вудгейвен (через 64 Від.
СУА). Сестрицтво при церкві Р. П. Д.
М., Нью-Бронсвік. Таня Шумська,
Тонаванда. Іван і Марія Горбачуки,
Боффало.

По 100.00 дол.:
Д-р Євген і Ніля Стецьків, Тонаванда.
Марійська Дружина Пань, Вашингтон.
Михайло Клайдонний, Боффало. 49
Відділ СУА, Боффало, зложили по
20.00 дол.: Т. Мандзій. По 10.00 дол.: Я.
Борачок, Е. Ковтало, М. Драпка, М.
Паньків, А. Яцишин. По 5.00 дол. О.
Перейма. По 25.00 дол.: Господарські
референтки 49 Відділу зложили "з
кави" замість дарунку уступаючій
Голові Анні Макух.

По 75.00 дол.:
Богдан і Ольга Козаки, Сілвер Спрінг.
71 Від. СУА, Джерзі Сіті. Д-р Михайло
Сайкевич, Боффало. Мирослав і Ева
Гнатові, Мідлтаун.

По 50.00 дол.:
Степан і Тетяна Душенки, Боффало.
Анна Федорак, Боффало.

По 15.00 дол.:
Марія Жовнірович, Вебстер

Разом 3.515.00 дол

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

ТРАВЕНЬ

1-14-го Виставка в Вудбридж Бібліотеці	32 Відд. Ірвінгтон Н.Дж.
6-го Фотографічна виставка Е. Лорі в Інституті Америци	72 Відд. Н.Й.
14-го День Матері	89 Відд. Кергонксон Н.Й.
20-го Свячене з програмою	64 Відд. Н.Й.
21-го Авторський вечір А. Коссовської	89 Відд. Кергонксон Н.Й.

ЧЕРВЕНЬ

18-го День Батька. Збірка на суспільну опіку	71 Відд. Н. Джерзі.
--	---------------------

Увага! Дат загальних зборів і організаційних сходин не містимо у календарці.

**ДО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК
ОКРУГ І ВІДДІЛІВ**

Подаємо реченці, до яких просимо
надсилати хроніки Округ:

Округа Нова Англія до числа за
липень — серпень — 31 травня 1978 р.

Округа Огайо до числа за
вересень — 30 червня 1978 р.

Округа Дітройт до числа за
жовтень — 31 серпня 1978 р.

Округа Чикаго до числа за
листопад — 30 вересня 1978 р.

**Округи Північного і Південного
Нью — Йорку** до числа за грудень —
до 31 жовтня 1978 р.

Пригадуємо, що хроніку слід
присилати переписану на **писальній
машинці з подвійним відступом по-
між рядками**. За поміщення знімків
треба вплачувати: 5.00 дол. за знімки
одношпальтові, а 8.00 дол. за більші.

Просимо дотримуватися реченців.
Пригадуємо, що, згідно з
обов'язуючим рішенням Головної
Управи дописів поза хронікою містити
не можемо.

Замість квітів

Замість квітів на могилу моєї тещі **бл.
п. Анни Гивель**, складаю, як вияв
пошани до покійної, 10.00 дол. на
Запасний Фонд "Нашого Життя"

Марійка Гивель

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п.
Івanni Ківерчук** складаємо 5.00 дол.
на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія і Мирон Кузьма

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п.
Григорія Кузів**, мужа членки 63 Відділу
СУА складаю 5.00 дол. на Пресовий
Фонд "Нашого Життя" а опечаленій
родині складаю щире співчуття

Леонтина Гальяженко
членка 63 Відд. СУА в Дітройті

Замість квітів на свіжу могилу при-
ятельки **бл. п. Катерини-Кіті Вишнів-
ської** членки 56 Відд. СУА, дружини
бл. п. генерала Александра Вишнів-
ського складаю 5.00 дол. на Пресовий
Фонд "Нашого Життя"

Леонтина Гальяженко
членка 63 Відд. СУА

Докінчення: РОЗВОЄВИЙ ШЛЯХ

задумом, отримали нагороду на виставці "Арт Клубу".
Мисткиня виставила теж дев'ять емалій, з яких одна п. н.
"Мандрівка" була нагороджена.

Опанувавши керамічну техніку, Ірина поставила собі
ціллю створити на народніх мотивах свій власний стиль. У
тій галузі мистецтва вона має поважний доробок.

Мисткиня розвинула ще одну ділянку нашого
народнього мистецтва, а саме мальованку (відбиванку).
Увагу відвідувачів виставки притягало полотнище з
композицією в двох кольорах у трипільському стилі.
Мисткиня вдало застосувала мальованки в сучасній жіночій
ноші. За мальованки була тричі нагороджена на виставках
"Арт Клубу", якою вона є членом.

**ЗГОЛОШУЙТЕСЬ В ЧЛЕНИ СУА
СЬОГОДНІ**

ЗАЯВА ЗГОЛОШЕННЯ

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

Телефон .....

UNWLA, 108 2ND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ТРИДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО П'ЯТЕ

КОМІСІЯ МІЖНАРОДНОГО РОКУ ДИТИНИ

Така Комісія постала у березні ц. р. заходами Екзекутиви СФУЖО. Головою її йменовано п-і Ірину Пеленську, а призначенням її є — підготувати нашу працю й участь у Міжнародному Році Дитини, що припадає на 1979 р. В Об'єднаних Націях та в різних країнах світу ця підготовка вже давно розпочалась.

Ціллю Міжнародного Року Дитини є — переглянути умовини розвитку дитини в кожній країні і піднести його відповідно до потреб і спромог даного середовища. В багатих країнах є кращі умовини для того, а в країнах, що є в стані розвитку — гірші. Однак Міжнародний Рік Дитини змагає до того, щоб більш розвинені допомогли тим відсталим.

Розглядаючи ситуацію української дітвори, мусимо поділити її на дві, а то й три частини. Одна з них живе на поселенні в індустріялізованих країнах і вітається всіма осягами сучасної педагогіки і здоровної опіки. Друга — це дітвора в поневоленій Україні, і тут вона зазнає різних обмежень. Навчання рідною мовою скорочується, навчання релігії зовсім заборонене. Є ще третя частина дітвори, що живе на поселеннях у країнах, що є в стані розвитку — Бразилії й Аргентині. Тут їй належить підтримка, про яку була згадка передше.

Є ще інші лінії поділу нашої дітвори. Розвиток її обумовлений віком. Інших студій і заходів вимагає дошкільна дітвора, а інших шкільні діти. За розвиток цих груп дбає родина, дошкільні станиці, школи українознавства, молодечі організації, мистецькі школи. Всі ці чинники повинні зацікавитися і

приложити своїх сил до участі в Міжнародному Році Дитини.

Тому й Комісія Міжнародного Року Дитини при СФУЖО запросила до участі всі ті чинники. Будуть у ній представниці жіночих організацій і Світової Ради Дошкільня, Шкільної Ради і Рідних Шкіл, Пласту, СУМА й ОДУМУ, Українського Музичного Інституту, мистецьких шкіл і "Молодої Думки". Комісія буде діяти в порозумінні зі Світовою Культурно-Освітньою Виховною Радою (СКВОР).

Праця Комісії буде розгортатися в різних напрямках так, як різnorodні є ділянки життя нашої дітвори й їх вимоги. Наша дітвора на поселеннях потребує кращих світличок і шкіл, більше посібників і підручників, більше вчительських сил. Наша родина повинна глибше усвідомити собі свої виховні завдання і вжити всіх заходів для збереження дітвори у своєму середовищі. До того змагатимуть також наші молодечі організації.

Знову ж дитина в Україні про себе не може сказати нічого. Матеріал про її дискримінацію мусить зібрати й опублікувати Комісія Міжнародного Року Дитини. Для того відповідального завдання слід притягнути фахівців і дослідників, що напевне не відмовлять своїєї співпраці.

Допомога нашим поселенням, які потребують матеріальної і педагогічної підтримки, вже розпочалась. Союз Українок Америки вже кілька років провадить стипендійну акцію, а ЗУАДКомітет підготовляв закуп оселі у Бразилії. Цю акцію слід доповнити й поширити так, щоб Міжнародний Рік Дитини і там залишив свій корисний вплив.

КОМІСІЯ СТАТУСУ ЖІНКИ

Як відомо при Економічно-Суспільній Раді Об'єднаних Націй діє Комісія Статусу Жінки. Цього року мала вона свою Сесію від 20 березня до 4 квітня у Нью-Йорку.

Напередодні Сесії Комісія Декади, яку створили не-урядові Організації в ОН, влаштувала в дні 17-19 березня 1978 семінар для насвітлення долі жінки в різних частинах світу. У Комісії

Декади вже більш, як рік, засідає п-і Олена Процюк, наша референтка зв'язків, яка репрезентує там Світовий Рух Матерів (М. М. М.). За її порадою у семінарі взяла участь доволі численна українська делегація. Представницями СФУЖО були пп. Лідія Дяченко і Дарія Степаняк. М-р. Дора Рак була представницею Жіночої Секції Відділу УККА Нью Джерзі. У висліді тих нарад 19 березня п-і Дарія Степаняк внесла петицію СФУЖО яка вимагає

прослідження становища жінок-в'язнів, які страждають за свої переконання. Вичислені були жінки-в'язні різних країн, між ними й українки.

Заохочені тим успіхом представниці СФУЖО бажали просунути це домагання на терен Комісії Статусу Жінки. Тут уже треба було співпраці Світового Руху Матерів, бо ця установа має консультативний статус ОН. Голова Світового Руху Матерів п-і

Ірина Мансо погодилась на те. Отже наша спільна представниця п-і Олена Процюк у найближчих днях зложила подібну заяву в обороні жінок-в'язнів в канцелярії Комісії Статусу Жінки. Її прийнято, відбито на формулярі, розмножено різними мовами і роздано учасникам згаданої Комісії. Такі внесення можуть бути отримані з особистим виступом. І так 28 березня п-і Олена Процюк доповідала про переслідування жінок-в'язнів перед цілою Комісією Статусу Жінки. Вона говорила від Світового Руху Матерів (бо тільки організація акредитована при ООН має право на те), але вказала на різні випадки дискримінації в різних країнах, а між ними також ССР. Це сталося вперше, що голос українки пролунав на такій сесії, дарма, що в ролі представниці чужої установи.

20-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ АЛЬФА-ОМЕГА У ВІННІПЕГУ

У 1957 р. у Вінніпегу засновано Жіночий Відділ Альфа-Омега, який гуртує абсолювентів університетів. У лютому 1978 р. цей Відділ відзначив своє 20-ліття. У Відділі гуртуються українські жінки-професіоналістки, що працюють у різних професійних і громадських ділянках. Клуб нараховує біля 100 членок. Головною ціллю і завданням клубу є — поширювати, підтримувати і плекати прояви української культури.

Головним проектом цього року був конкурс для написання спогаду чи оповідання з життя перших поселенців у Канаді. На цей конкурс неспіло 23 дописи з різних провінцій Канади. Чотири найкращі оповідання-спогади були відчитані на окремому вечорі. Екзекутиву клубу очолює тепер п-а Ольга Угринюк.

ВІДЗНАЧЕННЯ 30-ЛІТТЯ СФУЖО В ВІННІПЕГУ

Дня 23 березня 1978 р. Окружна Рада Ліги Українських Католицьких Жінок Канади (ЛУКЖ) вшанувала 30-ліття СФУЖО святочними сходами. У парафійній залі церкви св. Миколая зійшлося біля сотні членок у присутності духовного асистента всч. о. проф. С. Тарнавецького.

Програма складалася із звітів з поодиноких сесій III Конгресу СФУЖО, запитів і дискусії. Звітували пані в такому порядку:

Голова Окружної Ради п-і Галина

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Недавно Об'єднання Українських Жінок Німеччини попрощало свою провідну членку бл. п. Олену Юрченко, вдову професора Олександра Юрченка. Покійна згинула в автомобільній катастрофі.

Бл. п. Олена Юрченко включилася в працю ОУЖ скоро по прибутті до Мюнхену. Спершу була активною у Відділі Мюнхен-місто, потім стала членкою Управи того ж Відділу, а згодом перейшла до Гол. Управи ОУЖ. Тут вона взялася за дуже відповідальну справу, а саме — стала редагувати кварталний бюлетень "Жіночий Інформаційний Листок". І хоч була обтяжена заробітковою працею, проте жертвенно і сумлінно виконувала цей свій обов'язок. Була загальнолюблена, бо мала вроджений талант створювати довкруги себе погідну й оживлену атмосферу.

Членки Головної Управи ОУЖ провели її в останню дорогу, а представниця ОУЖ попрощала її над могилою.

Гафійчук у своєму короткому вступному слові з'ясувала ціль такого Конгресу і чому членки ЛУКЖ узяли таку численну участь у ньому. Було особливо багато членок із Вінніпегу. Вона теж поділилася своїми враженнями з перебігу нарад та імпрез, що відбувалися з нагоди Конгресу.

Опісля п-і Павлина Літинська обговорила коротко, але точно виховну сесію. П-і Євгенія Михайлишин розказала в сконденсованій формі про маніфестацію, святочне відкриття Конгресу і сесію культури. П-і Євгенія Шерман звітувала про організаційну сесію кладучи натиск на доповідь "Поворот молоді до свого кореня". Обговорила також сесію молодого жіноцтва. Заключною бесідницею була п-і Віра Бучинська, заступниця голови СФУЖО. Вона подала висновки п. н. "Що дав нам Конгрес СФУЖО" і відчитала ті точки резолюції, що їх ЛУКЖ повинна впровадити в життя.

Усі звіти тривали 50 хвилин, а запити і дискусія забрали 45 хвилин. Вечір був дуже успішний, бо всі дістали ясну картину Конгресу і цілей, до яких змагає СФУЖО.

Сл. п. Антоніна Струтинська

* * *

З далекого Львова дійшла до нас вістка, що 23 січня 1978 р. відійшла у вічність українська вчителька і журналістка бл. п. Антоніна Струтинська. Народжена 1907 р. у Коломиї, вона закінчила гімназію СС Василянок у Львові, а в 30-тих рр. студювала славистику у Львівському університеті. Була активною у Секції Студенток. По закінченні студій вчителювала в гімназії СС Василянок. В часі німецької окупації вступила до редакції журналу "Наші дні" і була цінною його співробітницею. Під час переслідування нашої інтелігенції в 40-вих рр. була заслана на Сибір. У 50-тих рр. вона повернулася до Львова, де працювала в Українському Музичному Інституті. Займалась також науковою працею, дописуючи до журналів і видань. Одним з її останніх писань були оцінки виставки Ярослави Музики і життєпис Миколи Колесси.

З нею відійшла цінна інтелектуальна одиниця, якій не було дано вповні розвинути свої сили.

ОСОБИСТЕ

Голові Комісії Суспільної Опіки п-і Олександрі Ковальській у Торонто складаємо вислів щирого співчуття з приводу смерті її батька бл. п. Василя Яшана у Вінніпегу.

Управа СФУЖО

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXV

MAY 1978

No. 5

THE BALLAD OF THE GUELDER-ROSE TWIG

Once a boy brought home a guelder-rose twig.
And he whittled a flute, so that, as in the fable,
he could hear the words of the poor little orphan.
And an unknown melody flowed,
without words, without tears,
yet sad as the song of a seagull in the grip of misfortune.
Surely it's not for naught a legend has it
that a girl's heart
has flowed into the clusters of red.
And through the swamps, the labyrinthine ways,
through the jungles of human derision,
he set out to seek
the guelder-rose,
the one, the only in the world.
And 'neath that guelder-rose,
beneath that one and only—
girls and maidens,
like a flood of dreams.
And garlanded, each one,
be it with the cluster of red,
or with a leaf.
And each one knows the eternal fable
about the edge of loneliness and the flute's lament.

Iryna Stasiv-Kalynets

UNWLA'S VICE-PRESIDENT, OLGA STAWNYCHY APPOINTED TO NATIONAL COMMITTEE AND ATTENDS WHITE HOUSE CEREMONY

On March 22, 1978 the first meeting of the Continuing Committee of the Houston Conference was held at the State Department in Washington, D.C. This committee of 470 men and women includes Commissioners, heads of major women's organizations, chairs of special interest caucuses formed at Houston, and State chairs of delegations. Also included are additional members appointed by the IWY Commission.

Olga Stawnychy was appointed to serve on the Continuing Committee of the Conference and attended the official ceremony at the White House. Ms. Stawnychy is past president of UNWLA's Branch 18 in Passaic, a member of the National Council of the Ukrainian Congress Committee of America, Board Member of the Ukrainian Museum of New York, and vice-president of the Ukrainian National Women's League of America. She had attended the International Women's Year Conference in Mexico City in 1975 and was a Delegate-at-Large to the National Women's Conference in Houston.

Following the morning session there was an official ceremony at the White House where Ms. Bella Abzug as Presiding officer of the IWY Commission presented the President with an advance text of "The Spirit of Houston," the Commission's official report on the National Women's Conference held in Houston last November.

WOMAN

MOTRIA KUSHNIR

NEWS AND VIEWS IN A WOMAN'S WORLD (Continuation)

As the women's movement gained momentum in the late 1960s and early 1970s, concern for equality of opportunity focused largely on two areas: employment and education. As early as 1972 Congress responded to pressure for reform — exerted by such groups as Teachers NOW and the American Association of University Women — by passing legislation designed to eliminate sex-discrimination in the educational system. Title IX of the 1972 Education Amendments was the first law which not only required sex-fairness in education, but also established a system of penalties for noncompliance; any school district, university or other educational organization found to be discriminating on the basis of sex risked losing federal support in the form of funding subsidies.

The battle for nondiscrimination was only half won, however. After Congress passes a law, the legislation is referred to a responsible federal agency and Congressional committees that are responsible for drawing up regulations for its implementation. In the case of Title IX, massive resistance to the law was mounted during the writing of regulations for implementation. Not surprisingly, the greatest reaction came from organized college athletics associations, for the area of physical education, discrimination was the most blatant and obvious. If required to comply with both the letter and the spirit of the law, American educational institutions would have to

substantially increase allocations to athletic programs for girls and women — or, on the other hand, cut back on boys and mens programs. Because money, and not just lip-service to equality, was required to achieve parity, many educators closed ranks to fight Title IX.

The endless rounds of hearings, reformulations and revisions of the regulations greatly slowed down progress in the battle for educational equity. As is always the case when institutions or interest groups are required to reform themselves, emotional appeals and sensationalized claims were directed at the public in an effort to whip up support for the status quo. Rather than informing parents and students about the real intent of the proposed changes, those opposed to Title IX launched a campaign misinforming Americans that the law would require coeducational locker rooms and boy/girl teams for contact sports. Much like the argument that the ERA would eliminate separate toilets for males and females, these sensationalized statements were not at all grounded in truth; nevertheless, alarm spread among parents who feared their children would be exposed to outrageous innovations, such as mixed-sex showers, in the name of equality.

The media, displaying their usual lack of intelligence, seized upon the juicy controversy of coed locker rooms while largely ignoring the salient points of the debate. Title IX, for

Mrs. Rosalynn Carter holding daughter born to a delegate at the Houston Conference. Olya Stawnychy looks on. Picture taken at White House Ceremony, March 22, 1978.

This report includes the 26-point National Plan of Action approval at the Conference, which makes recommendations on what must be done by the Federal, state and local governments to eliminate remaining barriers to equality. After receiving the report, President Carter has 120 days under the law to submit his own proposals to Congress, based on the Conference recommendations.

Ms. Abzug noted that, in completing its mission under Public Law 94-167 the Commission leaves behind it a continuing committee of the conference, a group of more than 400 women and men from every part of the country. That group has been assigned to carry out the mandate of Houston. "With liberty and justice for all" is a pledge we take seriously," Ms. Abzug said. "We want our elected leaders to understand that 'all' includes us, the 51.3 per cent of Americans who are women, and human rights includes equal rights for American women."

many people, became a law concerned only with athletics. The fact that the law simply banned discrimination — in admission, for example — was lost in the shuffle.

Today, the regulation have finally been approved and all educational institutions have been required to comply with the law by July of 1978 — a mere six years after passage of Title IX. Perhaps the most bally-hooed change implemented under this legislation was the enrollment of women students at the nation's most prominent military academies. Female West Point cadettes and predictions of the moral collapse of the Western world notwithstanding, Title IX has not created the strong impact even its opponents had predicted. As public attention turned to other issues, the educational establishment has been slow to respond to the threat of budget cut-offs. Compliance has been minimal, as reported by groups monitoring the system; one such group the Project in Equal Education Rights (PEER), has claimed that change would come more quickly if the federal government were more committed to enforcing the law. Nevertheless, educators and administrators in a growing number of institutions are assuming the responsibility for providing equal education to all students. As required by Title IX, admission policies are changing, hiring and promotion policies for staff are being reformed, budget allocations are being restructured to reflect more fairly the student populations served.

While Title IX provided the legal basis for eliminating sex-discrimination in the operations of educational institutions, it did not provide assistance in other areas where change was

UNWLA'S SCHOLARSHIP PROGRAM, 1968-1978: THE FIRST TEN YEARS

The story of donors to UNWLA's Scholarship Program is a heartwarming one. The first sponsors were Hryts Bartosh of Denver, Colo. (now deceased) and his wife Anelia. Others soon followed their lead. While some donors were wealthy, most were people of average of little income. Many were elderly people who contributed money from their Social Security checks because, as they wrote, "nothing is more important than the education of a Ukrainian child."

By 1976 there were 120 sponsors of UNWLA scholarships. They hailed from all parts of the world and some donated several scholarships annually. This extraordinarily enthusiastic response to UNWLA's fund raising efforts was due as much to the structure of the Scholarship Program itself as it was to widespread publicity about the Program.

An important feature of the Program is contact between the sponsor and the "adopted" student. The Program's requirement that the student should be able to read and write Ukrainian is designed both to encourage the use of the language on a local level by the students, and to tie together students and sponsor via correspondence, thereby bridging the gap between Ukrainians in different parts of the world. (Indeed several sponsors have travelled to South America just in order to meet their "adopted" students).

A number of safeguards have been built into the structure of the UNWLA Scholarship Program which have prevented any possible abuses of an effort such as this, and have inspired the confidence of donors that

needed. For example, even if the admissions policy of a vocational/technical school had been amended to permit matriculation of female students, the curriculum of that very same school could remain sex-biased. If the textbooks, teaching staff and testing instruments reflected sex-stereotyped attitudes, the students were still not enjoying the kind of equal educational opportunity guaranteed by the law and the Constitution.

On August 21, 1974, Public Law 93-380 was passed by Congress. Included in this lengthy and complex Congressional bill was a brief Section 408, cited as the Women's Educational Equity Act (WEEA). Section 408 begins as follows: "The Congress hereby finds and declares that educational program in the United States (including its possessions), as presently conducted, are frequently inequitable as such programs relate to women and frequently limit the full participation of all individuals in American society." In order to remedy this situation, Section 408 mandated the appropriation of funds for programs designed to achieve sexual equity in all aspects of education.

Since 1975 WEEA-funded programs have been conducted at all levels of education, from kindergarten to adult training classes. As a result, textbooks have been revised, new tests have been developed, teachers have been sensitized to the problems of sex-stereotyping and entire curricula have been reformulated to achieve more equitable participation of both sexes in the learning process. The impact of these reforms should be trickling down to every classroom in the United States.

their contributions are being distributed according to their wishes.

Candidates for scholarships are nominated by local Ukrainian organizations, Institutes (Ukrainian academic residences), or parish priests who testify to the student's economic need and good character. The student's attendance in good standing at a high school or university must be confirmed each semester by a letter from the registrar of that institution before any scholarship aid is sent to the student.

The treasurer of the Scholarship Program, Mrs. Irena Kaczaniwska of Philadelphia, sends out scholarship checks directly to the students, handles all financial transactions and keeps all financial records. She works closely with the United Ukrainian American Relief Committee, a charitable organization with international status. Indeed, this organization has supported the Scholarship Program from the very beginning, with a donation of \$3,000 to it in 1973.

In a further effort to monitor the administration of what had become a world-wide community fund raising effort, UNWLA's National Executive Board voted to send Dr. Sawycka to Brazil for an on-site assessment of local needs and an evaluation of the actual operation of the Scholarship Program on the local level. Dr. Sawycka's oral and written accounts of her month long sojourn, to remote Ukrainian settlements deep in the interior of Brazil in April 1975, as well as photographs and tapes documenting the life of Ukrainians there, corroborated the existence of a real need for further scholarship assistance to the children of these settlements. Indeed her series of talks in various, Ukrainian communities, illustrated by an audio-visual show further heightened public interest in both the Brazilian Ukrainian community and UNWLA's scholarship effort there.

And what, you may ask, are the concrete aspects of these programs for which the taxpayer is footing the bill. To cite but a few examples from among the many very promising developments:

1) teachers and counselors are receiving in-service training to teach them how to treat students equally; workshops are being conducted to help them explore their own prejudices and to help them realize how such attitudes negatively affect the achievement levels of their students;

2) social studies and history textbooks are being rewritten to include women as participants in the development and progress of humanity; for example, the role of women in the taming of the Western Frontier is now recognized in many texts and words such as "frontiersmen" are being eliminated because they ascribe gender-defined limitations where none existed;

3) "adult living" rather than "home economics" courses are being taught for coeducational classes; boys and girls learn cooking and basic household budgeting, as well as simple auto mechanics and carpentry;

4) at the graduate and post-doctoral levels sociological, anthropological, psychological and historical studies are being conducted as the "woman issue" gains ground in the halls of academe; this research is bringing to light much new, as well as long-lost, data that provides the basis for improving our understanding of the world-including the role of women, the family and other ignored aspects of human society.

As can be imagined, the creation of an intercontinental scholarship effort — linking a network of (currently) 171 scholarship students and other organizations and individuals in South America, 120 donors from all over the world and on UNWLA's part, an administrator of the Program in Utica, N.Y., its treasurer in Philadelphia and UNWLA headquarters in New York City — has truly been a herculean task involving an enormous amount of paperwork and coordination.

Remarkably enough, only 2% of funds collected for the Scholarship Program has gone to the administration of the program (postage, telephone, supplies), an unusually low figure for any charitable organization. This has only been possible because all those involved in the administration of the program have contributed their own free time to this cause.

The inevitable question arises: Has it been worth the effort? And is it worth the donor's contribution? Letters of recent young graduates, beneficiaries of UNWLA's Scholarship Program, testify to their desire to share with others the generosity which Ukrainians from around the world have shown to them in contributing to their education. A young agriculture specialist writes that with his newly acquired training, he wishes to devote a portion of his time to raising agricultural output of Ukrainian farmers. A young Ukrainian dentist in a Brazilian city writes that she will treat Ukrainians from the villages free of charge. A young Ukrainian teacher has volunteered to move to a remote area of Parana in order to teach the children of 4th generation Ukrainian settlers there. There is an awareness on the part of these young people and many others that they must return to Ukrainian society that kindness which has been shown to them by Ukrainians from across the sea. Furthermore they have pledged to aid others who wish to follow in their footsteps and obtain an education.

Given the slow but steady progress in the area of educational equity, the most important result is that today's generation of students will receive a better education. In order to fully achieve this goal within our lifetime, however, we must pressure the educational establishment to initiate more, and to sustain current, reforms. Parents, more than any other group, can provide the stimulus for positive change: by reviewing their children's textbooks, by becoming involved in parent/teacher associations and by demanding quality education and fair, non-discriminatory practices in the schools their children attend. Most importantly, they can complain whenever their child is being stereotyped or discriminated against.

Teachers and administrators are the second group whose support for change is crucial. They can refuse to order books which are sex-biased. They can develop supplementary lessons to counterbalance sex-stereotyped texts and materials in class. They can encourage students to think and behave without prejudice. Most importantly, they can commit themselves to treating each child with care, respect and concern in order to support the growth and development of that child's ability regardless of the student's gender.

There is but one reason for caring whether the educational system provides unbiased, nonstereotyped, humanistic education: the future. The future is our children and our children's children who need not be enslaved by age-old prejudices and limitations. Educational equity is a question of justice and we owe our children nothing less.

Even young children, barely adolescents, whose lives hang in the balance between the poverty of their families and the generosity of a sponsor from abroad, are aware and grateful for the care and interest shown them. A typical letter to Dr. Sawycka reads: "**Dear Mrs. Theodozia, I pray each day that God may give you health, because here in Brazil there are still many more poor children who need your help.**"

Or, should a sponsor respond with laughter or with tears to a letter such as this from his well-intentioned scholarship student: "**Dear Mr. Paul and Mrs. Maria, There is no way I can repay you for your kindness, but I pray that God might reward you with eternal happiness in the next world.**"

The end of the first decade of the UNWLA's Scholarship Program is an appropriate time to review

the achievements of these last 10 years and to thank all those who have contributed to the growth of this program by their financial and moral support. They have helped needy Ukrainian youths obtain an education that will affect the course of their lives and the life of their Ukrainian communities.

It is also an appropriate time to remind everyone that (to paraphrase a child's words) "there are still many poor Ukrainian children in the world who need your help."

A.H.S.

*Since this article went to press, we have learned that the latest total figure for the UNWLA scholarship funds raised from 1976 through December 31, 1977 is \$114,823.00

HOUSTON IN RETROSPECT

With the first National Women's Conference behind us, we enter a new phase of activity. Although the Houston Conference was procedurally so maneuvered that there was no possibility of presenting any amendments or resolutions without the approval of the chair, we should not give up our efforts in presenting our views to the American people. We should bear in mind that because of our inadequate political clout the only successful way for us will be to win friends and influence people by persuasion and logical arguments rather than disturbances or organizations actions towards the majority. We cannot force our views upon an audience which is unprepared and/or unwilling to listen and accept them.

After meeting with representatives and leaders of major national women's organizations, we realized that they are more than willing to accept and not only accept but also support our point of view, if the point of view is presented in a manner acceptable to the "middle America" psyche.

At the Houston Conference a consensus of the leadership of the delegates and the special interest groups was not to present any individual special interest case but combine all of them in a general resolution and in the case of human rights it was specifically decided that no national group be singularly mentioned but that a resolution be formulated which would universally satisfy all the delegates.

Would it have been to our advantage in developing a

positive public opinion of the Ukrainian-American women if we had disrupted the conference by attempting to push through any amendment or resolution which was contrary to the general consensus?

With this in mind UNWLA decided to present a letter to the delegates in which we appealed to the American women for support of the human rights resolution in view of the suffering and indignities inflicted upon the Ukrainian women in the USSR and on women throughout the world. In addition to this we attempted to meet with as many delegates and special interest caucuses as possible to lobby for our cause and learned from them that many of them had their own individual special interest views but they presented them specifically at local meetings ie. community and state, and to their Congressional delegations. They underlined that a national conference such as the one at Houston which included the whole nation in addition to multiple ethnic, racial and religious groups, could not be used as a forum for any specific individual interests.

Ukrainian-Americans should realize that the only way that we will be successful in presenting our special national interests to the attention of the American people is by actively participating in the social and political life of America. Therefore it is imperative that the Ukrainian woman take an active part in whatever local, state or national forum is available to her and not expect to be successful at a national conference without a properly laid foundation.

OLGA STAWNYCHY

FIFTEENTH ANNIVERSARY BRANCH 72

Branch 72 of the Ukrainian National Women's League of America has reached a milestone since its initial organization by Mrs. Mary Lesawyer and Mrs. Mary Dushnyck.

This year Branch 72 will be celebrating its Fifteenth Anniversary which will be marked by a gala Dinner — Dance to be held at Soyuzivka on the weekend of October 15th and 16th 1977.

The first meeting was held in the home of Mary Lesawyer. Present at this meeting were Mary Dushnyck,

Ann Bezkorowayna, Lily Bochonko, Dorothy Chupa, Stella Klawnsnik, Ann Keosciw, Olga Liteplo, and the late Ann Roberts. Also present were Anastasia Volker, National Chairman of the English speaking branches and Olga Schuster from National headquarters, who guided the group with the initial formation of Branch 72. Our branch meets at the Ukrainian Institute of America.

The purposes and aims of Branch 72 have been to carry on educational, cultural, charitable programs. Our past functions raised monies to help many organizations including:

Банкет — баль 72 Відділу СУА 15 жовтня 1977 р.

Dinner-dance of Branch 72, October 15, 1977.

1. The Ukrainian Institute, 2. Ukrainian Press "Our Life", 3. C.Y.A. Reserved Press Fund, 4. St. Basil's Orphanage in Phila., 5. Ukrainian American Veterans Welfare Fund, 6. Sichovi Striltsi, 7. Cardinal Slipyj, 8. Harvard Ukrainian Research Institute, 9. U.N.W.L.A. Branch 72 Scholarship Fund, 10. St. George's Ukrainian Catholic Church, 11. Ukrainian Museum of the U.N.W.L.A., 12. "Bricks" sold for the benefit of the Ukrainian Museum of the U.N.W.L.A. Over the years, numerous functions have been held by Branch 72, some of the most outstanding are the following:

1. Fifteen Dinner — Dances. 2. Twelve Musicales, 3. Exhibit at the Bklyn Library, 4. Exhibit at the "World's Fair" with demonstrations of pysanky and embroidery, 5. Readings of Ukrainian Poetry by Bill Schust, Broadway actor, 6. Lecture by Harvard Ukrainian Research In-

stitute representative, 7. Participation at Bicentennial "Yarmorok" with a food booth., 8. Participation in Bicentennial Parade with our Branch 72 Float. 9. Presentation of plaques to two outstanding Ukrainian women during International Women's year. Subsequently our candidates' names were given to the National Council of women during the "Leaders of the Future" program. One Dr. Georgia Fisanick — Englot was chosen by the committee to receive first honors in science. 10. Ukrainian Congress Committee conventions, World Congress of Free Ukrainians, and Ukrainian National Women's League of America Conventions. 11. To honor our two co-founders -Mrs. Mary Lesawyer and Mrs. Mary Dushnyck, presentation of plaques by Chairlady Dorothy Chupa and Historian of Branch 72 were made at our Fifteenth Anniversary Dinner — Dance which was held at Soyuzivka on October 15th and 16th 1977.

ВІДГУКИ

Стаття Л. Калинович "Наші діти, стипендії і студії російської мови" дуже зацікавила мене, бо натякнула на ситуацію, якої українці повинні соромитися, як в кого є сором.

В нашій славній стейтовій університеті Мічіґен щороку студіюють студенти українського походження — діти свідомих українців. Деякі з них з невідомих мені причин, або не зацікавлені своїм походженням, або відмовляються від нагоди студіювати українську історію, літературу, або записуються на курси російської мови і історії.

Наша новозаснована організація має намір направити хоч трохи такі тенденції. Залучую копію нашої умови з університетом про творення українських студій. Маємо надзвичайно здібних українських професорів при

університеті. Університет іде нам на зустріч. Приготовляємо інформаційну брошуру, збираємо листу градуантів і будемо збирати фонди. Університет вже утворив фонд першими датками. Ми не розголошуємо, не подаємо до преси "все ще в рухові".

Маємо умовне застереження, що стипендії тільки на українські студії. Керуючий комітет студій вже приготував "гайд лян" для господарки і керування фондами, кваліфікацій студентів і т. п.

Цікаво, що два студенти не українці приготувають дисертації на чисто українські теми з історії.

Наша секретарка Гльорія Гован займає дуже поважну посаду в адміністративному департаменті. Говорить по-українському, тут роджена. Мати її це членка Союзу Українок Америки в Дітройті, М. Ясінська.

Іван Панчук

ЛИСТ ДО "НАШОГО ЖИТТЯ"

24 лютого 1978 р.

За останнього числа за січень я довідалася про підвишку річної передплати. Приймаю цю підвишку і з радістю висилаю 11 дол. як мою передплату за 1978 рік.

Усе щиро вітаю "Наше Життя" у мойому домі — з увагою перчитую кожну сторінку, яка дає мені не тільки огляд громадсько-культурного життя нашого жіноцтва в країнах нашого поселення, але золотою ниткою в'яже мене з нескореним Рідним Краєм.

Бажаю усім Вельмишановним працівницям доброго здоров'я.

Ваша

Дарія Темник з Торонто

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

САЛАТИ

Ми звикли сьогодні до зеленої салати, купованої на базарі у вигляді головки, подібної до капусти, а назва її "Iceberg lettuce". Та це ще не все. Салат є багато родів. Вся Європа уживає переважно листясту салату, якої головки зав'язуються дуже вільно, м'яко, більшість листків лежить на боках — це "Butterhead lettuce".

Маємо ще іншу породу, яка зовсім не зав'язує головок "Loosehead", це є кучеряві і прості, зелені, зелено-жовті і червоно-зелені. Та всі вони мають однакові прикмети, люблять весняну холодну температуру та добру свіжу приправу, коли подаємо їх на стіл.

Найпростіша, а однак найбільш пригожа приправа до кожної салати це приправа на олії, а саме:

2 ложки найкращої якості оцту з вина або 1 ложка білого оцту і 1 ложка цитринового соку.

¼ чайної ложечки соли
¼ чайної ложечки сухої гірчиці (муштарди)
6 ложок доброї якості олії
Свіжо мелений чорний перець
1 ложка насиченої тримбульки (Scallions)
або іншого запаху, як кріп, петрушка або васильок.

Всі складники разом сколотити у закритому слоїку. Найкраще уживати свіже або залишити до наступного дня.

Ця пропорція вистачає для 2 і ½ — 3 кварт наломаних листків салати. Салату робимо з одного роду листків, або можемо змішати кілька родів. Змішуємо листки з заправою в останній хвилині. Перед тим промиті та висушені поміж паперовими рушниками листки переховуємо в холодильнику в пластиковій торбині.

Часами салату приготуємо з кількох родів городини: кабачків, огірків, горошку та помідорів. Тоді найкраще додати заправу вже 20

хвилин скоріше до кожної городини окремо, а шойно перед поданням додаємо до листків салати. Довкруги підносу розложити листки, опісля кабачки, помідори, огірки і врешті всередині підносу наложити горошок. Твердо зварене яйце обібрати з лушпини та протерти через ситко над салаткою.

Помідори до цієї салати приготуємо так: накраємо помідори кружками, додаємо заправи та ½ ложки цукру, зверху посипаємо насиченою цибулькою і залишаємо на 20 хвилин.

Горошок дуже дрібний, морожений даємо на ситко, поливаємо дуже гарячою водою, висушуємо і вимішуємо з заправою, залишаємо на 20 хвилин.

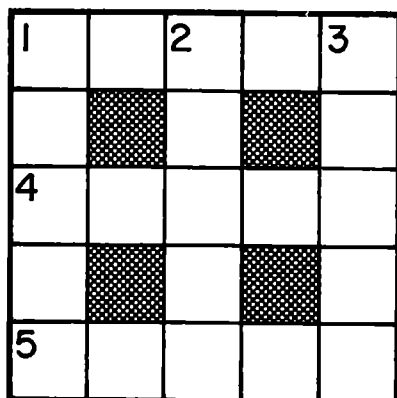
Це салата з сиріи городини.

В дуже подібний спосіб приготуємо салату з вареної городини, вживаємо тоді до цього 2 — 3 роди фасолі, варену моркву і буряки краєні в поясочки. Все це осібно маринуємо в заправі 20 хвилин, укладаємо на листках свіжої салати додаючи чвертки вареного яйця, філети анчовій чи шинку краєну в пасочки.

Таку салату з додатком свіжого хліба з маслом можемо уважати як повну потраву, особливо в такі дні, коли не маємо багато часу на варення.

ПОДУМАЙТЕ

ВІДГАДАЙТЕ

ПОЗЕМО:

1. гордість американських українців
2. військо буде на фронті
5. довід невинності

РОЗВ'ЯЗКА З ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА:

1. Перекоп.
2. Анданте.
3. Всесвіт.
4. Лещатар.
5. Огієнко.
6. Приклад.
7. Онтаріо.
8. Люципер.
9. Урядово.
10. Барабаш.
11. Овочево.
12. Тегеран.
13. Осінчук.
14. Комарно.

ПАВЛО ПОЛУБОТОК ПЕТРО ДОРОШЕНКО

ДОЗЕМО:

1. дружина після смерти чоловіка
2. інакше: часом
3. плем'я Київської Руси

УСМІХНИСЯ

— Чи ваш останній наречений гарний?

— О так! Від своєї мами він має сині очі, а від тата біле авто.

Закінчення родинного спору.

— Добре. Признаю, що ми обоє не маємо рації, — каже жінка — а особливо ти!

ЛЕГКА ЛІТНЯ СУКНЯ

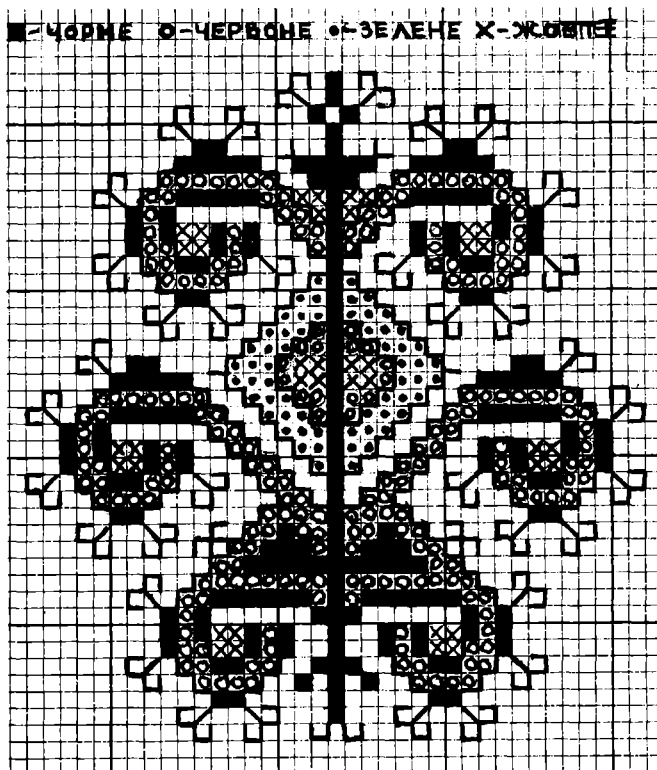
Ця сукня придасться нам на спекотливі дні. Пошита з легкого матеріалу вона добре переться й її не треба прасувати. До того прикрашена вишивкою буде атракцією нашої галдероби.

Пошити її можна на підставі форми BUTTERICK 4.5287 для різного розміру постаті. У вказівках тієї форми є порада, щоб матеріал перед кроєнням випрати. Це забезпечить сукню потім перед зменшенням розміру. Скріювши поодинокі частини

знайти місце для вишивки, що є назначена на формі.

Крій сукні рівний, рукав рагляновий. При шії сукня зморщена на зразок наших сільських сорочок. Пазушка спереду зав'язується стрічками з того ж матеріалу, що й сукня.

До вишивання годиться взір із с. Жадоби на Буковині. Виконаний хрестиками і півхрестиками в красках чорній, червоній, жовтій і зеленій. До вишивання вживати ниток Д. М. Ц. Чорна ■ ■ ч. 310, червона x x ч. 321, жовта // ч. 742 і зелена oo ч. 905.

Дебютантки на вечерицях "Червоної Калини" 4 лютого 1978 в Рочестері, Н. Й. Від Ліва до права: Дженет Сімкало — Роман Буцьор, Зіна Джус — Михайло Лужецький, Лідія Джус — Василь Лужецький, Ліля Юшук — Андрій Ситник, Ліда Куц — Андрій Гарлан, Марія Лико — Іван Назаренко, Маруся Ольшанська — Мирон Хомик, Мелянія Ніновська — Тарас Павлович, Оксана Сніженко — Орест Тороус, Катя Гуран — Марко Шмігель, Маруся Єйна — Михайло Ленук, Маруся Ярош — Богдан Єйна, Леся Блищак — Василь Хміляр, Ірена Тороус — Стефа Целюх, Катя Гарбовска — Зенон Павлович.

Debutantes at the "Chervona Kalyna" Ball on Feb. 4, 1978 in Rochester, N.Y.

ВШАНУВАННЯ 92-ЛІТТЯ ЧЛЕНКИ 17-ГО ВІДДІЛУ СУА

18 грудня 1977 р. зійшлося понад 25 осіб в домі подружжя Стефана й Єви Кіцай, щоб несподіванкою відсвяткувати 92-літні уродини однієї з найстарших членок СУА Франі Зиблікевич.

Отець І. Ричкун відкрив обід молитвою і благословенням та побажав соленізантиці прожити ще багато літ. Після обіду присутні склали ювілятиці побажання і скромні дарунки. Соня Микитка передала побажання і дарунок — керамічний виріб від 17-го Відділу СУА.

Ф. Зиблікевич раділа такою несподіванкою і дякувала членкам та гостям, що вшанували її з уродинами. Ювілятка є членкою СУА від початку його заснування. Ще в Нью-Йорку належала до 4-го Відділу. Переїхавши до Маямі, включилася у 17-ий Відділ і була його головою. Вона належить також до Сестрицтва при українській католицькій церкві, жертвує на всякі цілі. З нагоди уродин склала 10 дол. на фонд "Нашого Життя".

СОРОКЛІТНІЙ ПОДРУЖНІЙ ЮВІЛЕЙ

30-го жовтня 1977 р. відбувся 40-літній ювілей подружжя Стефана й Марії Венгльовських. Воно так водиться, що коли батьки доживуть багатолітнього ювілею, діти радіють і страються зробити їм милу несподіванку. Так зробили й сини ювілятів інженер Роман з дружиною Лесею й адвокат Богдан з Рочестеру. Його дружина Христя не могла прибути.

При вході до Українсько-Американського Клубу хлібом-сіллю на вишиваному рушнику ювілятів привітали Леся Глембин і Осип Дрозд, який був майстром церемонії. Грімке многоліття і марш проводили ювілятів до гарно прибраного стола з короваєм. Під спів многоліття піднесено тост з шампанським.

Подружжя Венгльовські, це взірцева українська родина. Обое працюють у маямській громаді. Пані Марія належить до СУА від початку його заснування. Довгі роки була в управі 17-го Відділу, працювала в церковних організаціях, в Українському Клубі, є секретаркою Української Кредитівки. Відзначається

вмінням влаштувати обіди. С. Венгльовський є головою Відділу ФКУ. Тому не диво, що родина й приятелі в кількості 160 осіб прибули привітати ювілятів та побажати їм ще зустрінутися на "золотому весіллі".

Подружжя Венгльовських вітали також представники місцевих організацій. Люся Візняк, голова 17-го Відділу СУА привітала їх від членства і передала їм гарний дарунок. Ювіляти подякували родині й приятелям, що так чисельно зійшлися відсвяткувати їх великий день. Зокрема дякували панству Гелембин, які багато причинилися до влаштування й успіху цієї родинної події та А. Козирі й К. Стойко, що приготували святковий обід.

Жіночий хор "Веселка" Відділу СУА під проводом Олі Павлової відспівав кілька пісень, а сама диригентка співала під час ювілейного вальса.

Присутні забавлялися при добрій оркестрі до пізньої ночі.

З нагоди ювілею подружжя Венгльовські жертували 25 дол. на Заспаний Фонд "Нашого Життя".

Соня Микитка
секретарка 17-го Відділу СУА

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

Голови Відділів Округу Нью-Йорк — 1977 р. Зліва: Софія Серафим (4 Відд.), Емілія Ройовська (21 Відд.), Мирослава Савчак (82 Відд.), Пелагія Юрківич (35 Відд.), Марія Даниш (64 Відд.), Леся Гой (1 Відд.), Олександра Кіршак (голова Округу), Галина Білик (71 Відд.), Ольга Літєлло (72 Відд.), Ірена Мокривська (83 Відд.), Марія Стельмах (104 Відд.), Марія Левецька (105 Відд.), Бракує на знімку: Оксана Ленець (89 Відд.), Ольга Курчак (103 Відд.), Марта Бачинська (109 Відд.).

Head of the New York Regional Council and branch heads of New York

(Від квітня 1977 до березня 1978 р.)

Округа Нью-Йорк об'єднує 14 Відділів. Округну Управу на 1977 р. очолила Олександра Кіршак. Управа включилася в працю, виконуючи вказівки, подані Централєю СУА. Організаційна референтка Михайлина Баран перевела сходуни організаційних референток Відділів Округу, ціллю яких було випрацювання плану масового приєднання членок. Під час "Дня Союзянки" на "Союзівці" роздавала інформативні брошурки про СУА, заохочуючи вступати в наші ряди. Перевела акцію та збрала списки нових членок в Йонкерсі; все було готове до створення нового Відділу СУА, але через снігові та морози

засновуючі збори не відбулися. Культурно-освітні референтки Олена Процюк і Надія Савчук відбули в травні засідання культурно-освітніх референток всіх Відділів. В серпні відбувся на "Союзівці" "День Союзянки", який був цікавий, успішний та зібрав союзянок Округ Нью-Йорк і сусідніх. В грудні культурно-освітні референтки перевели панель "Психологія на щодень, люди і організація" В грудні відбувся "Веселий вечір". Це нова імпреза, на якій кожний Відділ мав дати щось цікавого та веселого, і яка мала дати можливість пізнати себе взаємно.

Пресова референтка Лідія Магун перевела зібрання пресових рефе-

ренток, на яких були заступлені всі Відділи Округу за винятком 89-го Відділу з Кергонксону, який оправдавсь. На зібранні порушено важливі справи відносно хроніки до "Нашого Життя". Як делегатка Округної Управи була присутня на свяченім 35-го Відділу СУА в Озон Парку, де відчитала доповідь "Походження і значіння орнаменту писанки". В жовтні була присутня на дуже цікавій і корисній "Міжокругній Пресовій Конференції", яка відбулася в Ірвінгтоні з участю Відділів СУА Округ Нью-Джерзі, Нью-Йорк, Філядельфія і Нова Англія. Референтка подавала до преси дописи про працю та всі важливі події Округу. У переведення "Виши-

Registration Committee of the Annual New York Regional Meeting.

Рєєстраційна комісія З'їзду Округу Нью-Йорк. Зліва: Віра Шпонтак, Віра Сушків, Леся Гой, Марія Ржепецька.

Округний з'їзд Нью-йоркської Округу. Вигляд на залю. Annual New York Regional Meeting.

Президія З'їзду Округу Нью-Йорк. Зліва: голова СУА — Іванна Рожанковська, провідниця З'їзду — Оксана Шурова, секретарка — Надя Савчук. Звітує голова Округу — Олександра Кіршак.

Officers of the Annual New York Regional Meeting. Regional Head, Alexandra Kirshak.

ваних Вечерниць", "Дня Союзанки" та "Веселого вечора" багато праці вклала імпрезова референтка Оксана Байко.

Виховна референтка Анна Серант листовно комунікувалася з виховними референтками Відділів, збирала адреси молодих матерів, заохочувала їх посилати дітей до наших світличок та відвідувала світлички на терені Нью-Йорку.

Віра Сушків, референтка суспільної опіки, перевела засідання з референтками Відділів, на якому голова 1-го Відділу Леся Гой піддала думку створити їдальню для старших людей з допомогою міста Нью-Йорку. У співпраці з "Самопоміччю" це діло вже поволі реалізується. Дбала про "Фонд 500", висилку пакунків з одягом і книжками до Бразилії та про придбання нових спонзорів стипендій до Бразилії. Опіку над старшими людьми ведеться шляхом допомог й відвідин.

Референтка зв'язків Анастасія Бродин під час курсу писання писанок в Українському Музеї інформувала чужинців про історію і культуру України. Була в Об'єднаних Націях на "Міжнародньому дні дитини".

Мистецька референтка Іванна Клим займалася улаштуванням святвечірнього стола на виставку в Музеї. Наша Округа має Відділи, які стали меценатами Музею, тобто зложили по тисячу доларів, а ними є: 1, 64, 82 і 83 Відділи. Округа з Відділами займалася прохарчуванням учасниць Конференції Голов Округних Управ та Річних Зборів Головної Управи СУА під керуванням господарських референток Олі Літелло та Пелагії Юркевич.

Ялинка присвячена жінкам політ-в'язням на галерії домівки Округної Управи СУА, Нью-Йорк.

Christmass tree displayed on the balcony of the UNWLA building in New York, commemorating Women Political Prisoners.

Словнилося тринадцять років існування "Гуртка Книголюбів", який тепер веде Оксана Рак. У вересні Округа з Відділами взяла масову участь у маніфестації "Оборони Прав України". В різдвяний час відбулося святочне засвічення ялинки на балконі домівки СУА із написом-присвяченням її "Українським жінкам політв'язням" за їхню витривалість, героїчну і мужню поставу в обороні всього рідного" Округа і Відділи вислали листи з про-

тестом до президента США проти видання брошури російською мовою на виставку рільничих машин, яка має відбутися в квітні у Києві. На передодні 18-ої Конвенції СУА Округа включила свій апарат у її підготовку; до "Конвенційного Комітету" ввійшло 19 членок.

Лідія Магун
Кореспонденційна секретарка
Округної Управи СУА

55-ЛІТТЯ І ВІДДІЛУ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ.

55-ліття 1 Відділу. Зліва: почесна членка Катерина Папуга, Анна Палюх, Осипа Дудинська, Павлина Засюта і бувша голова Оля Сливка 55th Anniversary of Branch ;

За ініціативою голови Лесі Гой та управи Відділу 12 листопада 1977 р. в залі Українського Народного Дому при святочно застелених столах зібралось членство Відділу, щоб відсвяткувати свій 55-літній ювілей. При

вході на залю імпрезова реф. А. Серант причіплювала корсажі гостям з Головної Управи, Округної Управи СУА, почесним членкам та бувшим головам Відділу — це надавало святкуванню небуденного характеру.

Зліва: голова 1 Відділу Лєся Гой надає почесне членство Катерині Папузі за 25 років праці в СУА. При мікрофоні провідниця банкету Лідія Магун.

Left to right: head of Branch 1 Lesia Goy awarding Kateryna Papuha for 25 years of UNWLA work. At the microphone, banquet emcee Lidia Magun.

Голова Відділу привітала о. д-ра Володимира Гавліча, заступницю голови СУА Х. Навроцьку, голову Окруж. Управи Лєсю Кіршак, почесну голову 1-го Відділу Катрю Пелешок, членок 1-го Відділу та гостей. Згадала основниць Відділу та попросила однохвилинно мовчанкою вшанувати пам'ять тих що відійши у вічність. Дальший провід свята передала культурно-освітній референтці Лідії Магун. Ольга Сливка в головній святочній промові наświetлила історію 1-го Відділу. Це колишня Українська Жіноча Громада, яка постала 4-го грудня 1921 р. з ініціативи мед-сестри Марії Скубової з метою допомоги потребуючим в Україні після Першої світової війни. З хвилиною постанови СУА в 1925 р. Українська Жіноча Громада стала 1-им Відділом нової організації.

Його завданням було зберегти національну свідомість, піддержати визвольні змагання українського народу, нести моральну і матеріальну допомогу потребуючим на еміграції по 2-ій світовій війні та турбота про молоде покоління.

З напливом нової еміграції Відділ скріпився свіжим членством та пристосувався до вимог часу, скеровуючи свою працю на культурно-освітню, виховну, організаційну ділянки і на суспільну опіку. Відділ очолювали: Марія Скубова, Стефанія Абраго-

мовська, Пелагія Дембіцька, Антоніна Лятошинська, Юлія Гомбіцька, Катерина Дроздик, Клявдія Олесницька, Катерина Пелешок, Марія Головей, Наталія Хоманчук, Ольга Сливка і Лєся Гой. Доповідачка підкреслила довголітню працю Катерини Пелешок, за що Відділ признав її своєю почесною головою. Почесними членками Відділу є: Пелагія Дерєг, Катерина Дроздик, Марія Чарнецька, покійна Іванна Бенцаль і Марія Головей.

1971 р. видано пропам'ятну книжку. Архів Відділу зразково упорядкований. Заходами Відділу засновано 104 Відділ, світличку в Нью-Йорку і в Асторії. Суспільна опіка висилає посилки до Бразилії й Європи; фінансує стипендістку у Бразилії — 200 дол. річно. Відділ є меценатом Українського Музею зложивши 1000 дол., є добродієм Української Католицької Церкви — закупив один із хрестів на новозбудовану церкву св. Юра в Нью-Йорку. Новим членкам присвячує один вечір в році з програмою.

"Історія Відділу відзеркалює довгий і нелегкий шлях, що зродився з любови до рідного краю і народу. Нашим обов'язком продовжувати працю доповняти ряди нашої організації новими силами та ідеями. Хай сила віри, витривалість і любов до народу просвічує нам дальшу дорогу" — закінчила доповідачка свою промову.

Після промови о. д-р В. Гавліч перевів молитву. Опісля відчитано письмові привіти, в першу чергу привіт-благословення Патріярха Йосифа Сліпого.

Ювілята вітали Відділи СУА: 4-ий, 21-ий, 35-ий, 64-ий, 72-ий, 82-ий, 83-ий, 89-ий (письмовий привіт), 105-ий, а теж почесна членка 1-го Відділу К. Дроздик, буваша голова Окружної Управи Оксана Рак. Вітали Відділ: Пластова Станиця, Золотий Хрест, Ком. Української Допомогової Організації, Т-во "Бойківщина".

Провідниця вітала та представила головну президію. Заступниця голови СУА Христя Навроцька передала привіт від Централі та зазначила що Відділ є одним із перших у своїх починах для добра організації й суспільства. Провідниця представила гостей — відпоручників різних організацій.

Під час обіду відбулася мистецька частина програми в якій взяли участь: Школа Кобзарського

Відзначення членок 1 Відділу за 20-тирічну працю для організації. Зліва: Оля Сливка, Анна Серант, голова Лєся Гой

Awards to members of Branch 1 for 20 years' work for the UNWLA.

Мистецтва в Нью-Йорку: Людмила Костюк, яка відчитала гумореску пера Ольги Сливки; співачка Л. Магун-Гурин — відспівала ряд пісень при акомпаньяменті Миросі Баслядинської; членка 1-го Відділу Ірена Біскуп, яка співала при акордійоні, в тому частину з участю розбавленої публіки.

Відбулося урочисте прийняття нових членок до Відділу. Ними є: Катерина Пеленська, Анна Яковів, Юлія Копчинська, Кривунька та Підгородецька. Кожній, з них голова Відділу вручила відзначку СУА. Іменовано почесною членкою Катрису Папугу та відзначено її грамотою за віддану працю у 1-му Відділі та Окружній Управі на протязі 27 літ. Рівнож відзначено грамотами за 20-літню працю у Відділі і Окрузі Ольгу Сливку та Анну Серант, за 15-літню працю Наталію Хоманчук, Михайлину Баран, Галину Дармограй, Стефанію Гуменюк, Марію Мотиль, за 10-літню працю Євгенію Вацик, Віру Шуль, Параскевію Брожину, Розалію Кріль, Наталію Валько, Марію Андрушків, Євгенію Чуму, Катерину Гаврилук. Усне признання одержали: Марія Качунь, Ольга Нагірна, Анна Палюх, Дуня Кріль, Осипа Дудинська, та меценати 1-го Відділу: п-во Сливки, Ю. Бачинські, Лешки та Е. Куровицькі.

Голова Контрольної Комісії вручила грамоту за 20-річну працю у Відділі та Окружній Управі теперішній голові Лєсі Гой, яка 5 років очолює Відділ. Рівнож за віддану працю у Відділі й Окружній Управі грамоту отримала Лідія Магун.

Провідниця подякувала виконавцям програми та гостям, що допомогли відсвяткувати у дружній атмосфері 55-ліття 1-го Відділу СУА. Гимном СУА закінчено святкування.

Михайлина Баран
пресова референтка

21-ий Відділ СУА, Бруклін, Н. Й.

(Звіт з діяльності за час від вересня 1977 до травня 1978)

11 вересня відбулися повакаційні ширші сходи, присвячені пам'яті організаторки жіноцтва, сенаторці Олені Кисілевській. Реферат на цю тему (І. Пеленської) прочитала М. Михайлів. Як делегатка вона здала звіт з ювілейного бенкету 21 березня 1977 р. з нагоди 10-річчя Організації Жінок ОЧСУ в Асторії. На сходинах ухвалено: щоб членство взяло участь у великій маніфестації "В день Оборони Прав України". Відділ взяв участь у "Дні Союзянки" на Союзівці. Делегаткою була голова Е. Ройовська. 25 вересня засідання Управи. Тоді обговорено багато біжучих справ: узгіднено допис до конвенційної книжки на XVIII Конвенцію СУА; обговорено справу імпрез на 23-го жовтня і 20-го листопада, 23-го жовтня — свято в пошану Соломії Крушельницької під кличем "Згадаймо ще раз Соломію Крушельницьку". Прозірки артистки висвітлила Е. Тріска. Реферат виголосила культурно-освітня референтка М. Рейнарович. Була присутня гостя Л. Кіршак, голова Окружної Управи СУА. 20 листопада — ширшими сходинами для громадянства вшановано 33-тю річницю смерті Великого Митрополита Слуги Божого Андрея Шептицького з рефератом д-ра Л. Луцева "Боже покликання Андрея Шептицького". 11 грудня — відбувся різдвяний базар. Він увінчався успіхом. Пані принесли багато печива. Суспільна опіка Відділу відвідувала хворих і немічних членок в лікарні, або вдома. До Бразилії вислано дві посилки з одягами і одну з книжками.

Відділ виконав свої зобов'язання перед Централєю і Окружною Управою. Тепер Відділ зосереджує свою увагу на приєднанні нових членок.

1978 рік.

1 січня відбулися сходи управи. Е. Ройовська подякувала управі за співпрацю в попередньому році. Прочитано кореспонденцію і намічено

плян праці.

5 лютого — ширші сходи, присвячені Жінкам Героїням з рефератом М. Рейнарович "Свята Жінки Героїні"

12 лютого — сходи управи. Обговорено справу "Дитячого конкурсу", який проголосила виховна референтка Головної Управи СУА; справу "запустів" на 12 березня і прочитано кореспонденцію.

12 березня відбулися "запусти" з льотерією. Були чотири цінні виграші: 1) вишивана подушка і керамічна ваза, дарунок О. Подисовської; 2) кіш з напитками, дарунок Е. Ройовської; 3) образ, дарунок М. Рейнарович. Імпреза пройшла з успіхом завдяки трудам пань — О. Богданович, О. Подисовської, М. Рейнарович, Е. Ройовської і господарських референток.

Магдалина Жежелевська
пресова референтка

35-ий Відділ СУА, Озон Парк, Н. Й.

Звіт за 1977 рік

У звітному році Відділ відбув 4 ширші сходи членок та 2 засідання управи. Відділ нараховує 41 членок. На ширші сходи приходять від 15 до 20 членок.

14 — 15 травня 1977 голова Відділу П. Юркевич та членки управи А. Кокольська й А. Опарик разом з членками інших Відділів приготували вечерю для учасниць Конференції Голів Окружних Управ.

Управа Відділу нагородила Анну Опарик почесною грамотою за її довголітню працю. Грамоту підписала голова Відділу П. Юркевич.

24-го квітня відбулася конференція пресових референток Відділів СУА, в якій прийняла участь пресова референтка Відділу А. Опарик.

22-го травня Відділ вшанував 50-літній ювілей подружнього життя найстаршої своєї членки-основниці К. Костів. Ювілятам вручено дарунок.

6 червня 1977 р. членки Відділу зорганізовано взяли участь у торжественному посвяченні угольного каменя нової Церкви св. Юра в Нью-Йорку.

21 серпня 1977 р. 10 членок Відділу приймали участь у "Дні Союзянки", що відбувся на оселі УНС

"Союзівка". Відділ подарував на виграш 1 вишивану подушку і коралі.

18 вересня 1977 р. наші членки громадно взяли участь у маніфестації в обороні переслідуваних діячів української культури в Україні.

13 листопада 1977 р. на зборах Відділу вибрано делегаткою на Конвенцію СУА голову П. Юркевич а заступницею А. Опарик.

Відділ перевів 20 листопада 1977 р. збірку під церквою на ялинку для сиріт, що дала 156 дол. приходу.

30 листопада відбулася в церковній залі, т. зв. "Бінго Парті", що принесла 314 дол. прибутку.

4 грудня 1977 р. влаштовано продаж печива з прибутком 109 дол. до каси Відділу.

Продаж печива повторено 11 грудня 1977 р. з прибутком 121 дол.

З тих заробітків Відділ жертвував на Український Музей 100 дол., на Церкву в Потребі 25 дол., 22 дол. на потреби місцевої Школи Українознавства.

На ширших сходинах Відділу обговорюється його актуальні справи, плани діяльності, а також читається всі обіжники Окружної та Головної Управ СУА. Після кожних ширших сходин господарські референтки приготують каву з солодким для учасниць сходин, за це їм належить ся щира подяка.

Анна. Опарик
пресова референтка

64-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н. Й.

(Хроніка за час від 15 травня 1977 до 15 березня 1978 р.)

В червні 1977 р. відбулися загальні збори Українського Музею, в яких численно взяли участь членки 64-го Відділу, що вписалися до Музею. Відділ начисляє 25 членок Українського Музею і став його меценатом, жертвуючи 1000 дол. На видання музейного каталогу "Традиційні мотиви в українській вишивці і тканинах" Відділ зложив даток в сумі 500 дол.

Передвакаційний сезон 1977 р. закінчився дуже цікавим вечером присвяченим 100-літтю народин відомої артистки української сцени Ганни Совачевої. Доповідь виголосила Уляна

Любович та зробили її ще цікавішою тим, що розказувала про особисті зустрічі та розмови з цією незвичайною людиною. Виїмки зі споминів. Ганни Совачевої читала Марія Савицька, а Христя Карпевич відспівала кілька пісень при фортепіановому супроводі Наталі Даниш.

У серпні відбувся День Союзянки, в якого підготовці і програмі взяли участь членки Відділу. Христя Навроцька відчитала гумореску власного пера "Український Музей в кривому дзеркалі".

Осінній сезон почався сходами, на яких Христя Навроцька розказувала про подорож до Іспанії, ілюструючи доповідь понад 400 прозірками.

У жовтні заходом виховної референтури влаштовано Виставку Творчості Молоді. Жалко, що громада і теж самі батьки не виказують зацікавлення здібностями власних дітей.

Того ж місяця відбувся виїмково цікавий вечір: "Українське народне не-

мистецтво", з участю Лідії Бурачинської, Любови Волинець і Слави Геруляк, які пояснювали як не повинні виглядати виставки народного мистецтва і чого на них не вживати.

В листопаді — відходячи від традиції Відділу, влаштовано виставку тільки чотирьох мисткинь які виставили свої праці у графіці: Христя Головачак-Дебари, Слава Геруляк, Ольга Маришук і Марта Навроцька. Відкриття виставки було тим цікаве, що крім неprisутньої Христі Головачак-Дебари, три мисткині пояснювали техніку різного рода графіки, якої вони вживають.

У грудні в продовженні циклу "В пошани Митрополита Андрея Шептицького" доповіді виготовили Марія Барагура на тему: "Поворот тернистим Христовим шляхом до рідної Церкви і народу" і Марія Савицька на тему "Погляди Великого Митрополита на обряд, іконографію і мистецтво".

22-го січня відбулися загальні збори Відділу, на яких переобрано головою Марію Даниш. Заступниця голови СУА Христя Навроцька вручила

їй грамоту І-го Відзначення Відділові, признану за його працю та жертвенність для нашої організації. Крім вище згаданих пожертв Відділ зложив даток на Запасний Фонд "Нашого Життя" у сумі 500 дол.

Усі інші референтури, поруч згаданих культурно-освітньої і виховної, працювали з повним зрозумінням відповідальності і посвятою.

Новий рік праці Відділ почав просфорою, яку приготувала господарська референтура. Під час просфори членка Відділу Лідія Крушельницька відчитала монтаж написаних жінками поезій з різдвяною тематикою.

В березні великою насолодою для слухачів була доповідь Романа Савицького, ілюстрована уривками музичних творів на тему: "Українські сюжети в міжнародній музиці". Такі високоартісні праці, як Романа Савицького, причинюються до поширення знання про українську музичну культуру серед свого і чужого громадянства.

Христя Навроцька
пресова референтка

Продовження буде

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

56ий Відділ ім. Л. Старицької-Черняхівської у Дітройті, ділиться сумною вісткою з членством СУА, що дня 15-го березня 1978 р. відійшла у вічність наша членка **бл. п. Катерина Вишнівська**.

Покійна, вдова по генералові Армії УНР, працювала урядничкою в секретаріаті Міністерства Військових Справ в Україні, а опісля була секретаркою Військової Місії УНР у Варшаві та Української Парламентарної Репрезентації в Польщі.

По приїзді до Америки замешкала з чоловіком Олександром у Дітройті.

Бл. п. Катерина Вишнівська визначалася високою культурою та була шанована і люблена всіми.

Похорон Покійної відбувся дня 20 березня ц. р. на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй Пам'ять.

Антонія Крохмалюк
кореспонденційна секретарка

Вшановуючи пам'ять покійної Катерини Вишнівської, членки 56 Відд. зложили 50.00 дол. на пресовий фонд "Нашого Життя".

Членки 56 Від. СУА
Дітройті, Міч.

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу Посестри-Союзянки **бл. п. Оксани Генґало**, любительки мистецтва і наших рідних традицій складаємо 74.00 дол. на Український Музей, а мужеві і Родині висловлюємо щирі співчуття.

43 Відділ СУА, Філядельфія

Жертводавці:

По 5.00 дол. Марія Куземська, Анастасія Жилава, Вікторія Маковська, Анна Максимович, Надія Оранська, Марія Стефанишин, Марта Тарнавська, Марія Татарська, Людмила Чайківська.

По 4.00 дол. Анна Богачевська.

По 3.00 дол. Стефанія Кохановська, Анна Олійник, Стефанія Пушкар, Анастасія Сагата.

По 2.00 дол. Ірина Гаврилів, Лукія Гриців, Ірина Мамчин, Наталія Перфецька.

По 1.00 дол. Ірина Чума, Стефанія Голіната, Оксана Гораєцька, Іванна Субтельна, Іванна Федорів.

В пам'ять бл. п. д-ра **Володимира Нестерчука** жертвуємо 20.00 дол. на Український Музей, а Родині покійного пересилаємо глибоке співчуття.

Марія і Мирон Кузьма

В світлу пам'ять бл. п. д-р **Бориса Ржепецького** складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Палевичі — Філядельфія.

В пам'ять дорогої і незабутньої бл. п. **Галі Попель** складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Дарія і Едвард Жарські

Замість квітів на могилу дорогого батька складаємо 20.00 дол. на Український Музей

Маріон Серна

Замість квітів на свіжу могилу незабутнього шваґра **Михайла Білоскурського** складаємо 30. дол. на Український Музей

Юліан і Марія Савчак
з родиною

БАТЬКІВЩИНА

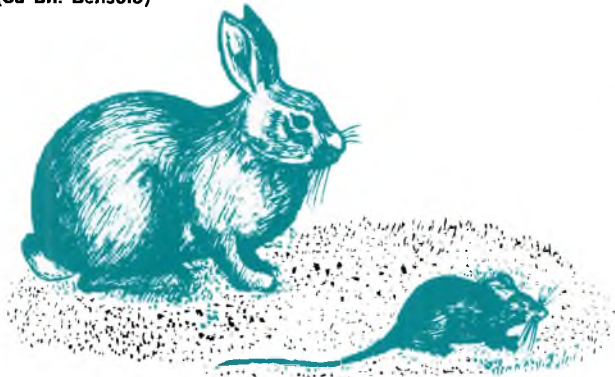
(Для "Нашого Приятеля")

Богдан Антонич

Що це є батьківщина? — раз питалась Оля,
і батько радо відповів на це дитині:
— "Знай, батьківщина, це ріка, що серед поля
поза селом, ген, попід лісом тихо плине,

це в саді нашому дерева, зілля, квіти,
це на ланах пшениця золотоволоса,
це той, що віє з піль, пахучий, теплий вітер,
це на левадах скошена трава в покосах,
це наші всі пісні і молитви щоденні,
це рідна мова — скарб, якого ти не згубиш,
це небо синє вдень, а серед ночі — темне,
це, моя Олю, все, що ти так щиро любиш"

(За Вл. Белзою)

СМІЛА МИШКА

Скаче зайчик по траві,
носить мишку на хвості;
зайчик хоче драла дати,
але мишка їде в свати.

Мишечко моя ж, небого,
злізь же ти з хвоста могого,
хоч у тебе є весілля,
я йду прати своє білля.

Мама скаже, де ж бував,
що ти шмаття не поправ?
А я скажу: Мамцю ж, мамо,
я тільки ж стрибнув у яму,
а тут мишка скік на хвіст
ох! тож брала мене злість.

Але що ж було робити,
треба мишу ту возити.

Буня (Е. П.)

Рис. Ельмира Туркевич
(15 років)

БДЖІЛКА

Тільки сонечко пригріло
І розкрилися квітки,
Бджілка — ж-жу! і полетіла
По медочок у садки.

Квіти пахнуть солоденько,
Обіцяють їй медок —
Бджілка сяде і скоренько
В квітку суне хоботок.

К. Перелісна

ЛИСТ ДО СЕСТРИЧКИ

Лисичка листа до сестрички писала
І любе слівце до слівця додавала:
— Я цьомаю цьомку, цьомухну, цьомусю,
У хвосцьо і в оцьо, і в носьо, і в усьо.

Лисичка листа до сестрички скінчила
І марку-листочок на нїм приліпила.
Вручила лелеці, бо знала лелеку,
Він був листоноша і жив недалеко

Лелека донині літає, шукає,
Бо лист до сестрички адреси не має.

Бабай

Мирослав Петрів

ЧОРНОГУЗ І ЖАБИ

Передрук з "Веселки"

Те, про що розказуватиму, діялося дуже давно.
Злетілися всі птахи на широку долину й стали раду
радити, кого б то їм за царя вибрати.

— Нехай царем буде Орел! — сказав дзюбятий
Дятель.

— Ні! — запищали Чайки-реготухи. — Орел
зашився в карпатські ліси, а до нас і не загляне.
Оберімо собі низового царя.

— Хай Яструб буде царем! — крикнула Ворона.

— Не хочемо! Не хочемо! — закричали птахи.

Виступив поважний Шпак і сказав:

— Нехай нашим низовим царем буде Черногуз!
Він птах статечний, розважний і справедливо
пануватиме над нашою крилатою громадою.

— Хай буде так! — закричали птахи й радісно
замахали крилами.

— Хай живе цар Черногуз! — крикнув Шпак.

Його оклик підхопили всі птахи.

Черногуз стояв збентежений. Такої чести він не
сподівався. Поки отямився, Чайки принесли з плавнів
прегарну золоту корону і поклали йому на голову.
Птахи вклонилися новому цареві й полетіли до своїх
гнізд.

Залишившись сам з жінкою, Черногуз захотів
побачити чи йому до лиця в золотій короні. Не мав
дзеркала, тому підійшов до озера, щоб глянути в
його гладке плесо. Ледве нахилився — корона
злетіла з голови і впала в воду.

Може Черногуз і витягнув би корону, та жаби
побачили її й понесли до своєї столиці, Жабуриння.
Там негайно обрали собі царя і назвали його
Жабурином Першим.

Рисунок — Ярко Козяк

На березі озера Черногузиха стала лаяти
Черногуза:

— А ти недотепо! Тебе добрі птахи за царя
обрали, а ти корону жабам віддав!

— Цить, цить! — заспокоював її Черногуз. —
Повитимемо жаб доти, доки вони не віддадуть мені
корони.

Від того дня й донині всі Черногузи ловлять жаб.
Низові птахи не мають царя, а під водою в
Жабурині панує вже Жабурином Сто Двадцять П'ятий.
Кажуть що Жабурином пануватимуть, доки Черногузи
не відберуть у них корони. Чи це коли станеться, не
знати...

Рис. Ельмира Туркевич
(15 років)

К. Перелісна

НЕ СТРАШНЕНЬКЕ!

Оленка тільки знає
Садочок прибирати —
Доріжки замітати
На день разів по п'ять.

І все було б в порядку,
Її не треба вчить, —

Так сіре жабенятко
За діжкою сидить.

Воно і не страшненьке,
Та тільки підстрибне, —
Оленка враз швиденько
До хати дремене.

Посмертні згадки

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 13 березня 1978 р. упокоїлася в Бозі бл. л. **Марія Седорак**, довголітня членка 23 Відділу СУА. — Покійна народилася 16 лютого 1892 р. в селі Дібца, повіт Ярослав, Західня Україна. Померла на 86 році трудоволюбного життя. До Америки приїхала в травні 1913 року до Дітройту, Міч. Вийшла заміж за Даниїла Боднара, жили в Нью-Кенсінгтон, Пенн. Там народився їм син Іван. По короткім часі помер муж, 1918 р. Потім вона вийшла заміж за Вільяма Седорака. Їм народилися три доньки. 1927 р. подружжя перенеслося до Дітройту, де в 1937 р. помер її другий муж. Бл. п. Марія Седорак знов осталася вдовою. Однак вона старалася всіма силами дати дітям вищу освіту. Наймолодша донька з професії учителька, а також виховала своїх дітей в релігійному дусі, та всі її діти говорять по-українському. Всі три доньки належать до 58 Від. СУА в Дітройті, де вони є діяльними та активними членками.

Бл. п. Марія Седорак належала коло 35 років до 23 Відділу СУА, а також до 292 Відділу УНС.

Замість квітів

Замість квітів на могилу **бл. п. Володимира Хоми** з Клівленду, Огайо, мужа членки 12-го Відділу СУА пані Стефи Хоми, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині покійного висловлюємо щире співчуття.

12 Відділ СУА, Клівленд, Огайо

Замість квітів на могилу **бл. п. Анастасії Слободян** складає 10.00 дол. на Запасний Фонд "Наше Життя"

21 Відділ СУА, Бруклін

Замість квітів на могилу **бл. п. Івана Холодняка**, мужа нашої членки складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" а родині висловлюємо щире співчуття.

33 Відділ СУА ім. Л. Українки в Клівленді

Замість квітів на могилу **бл. п. Стефана Васюти** складаємо 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійного наше глибоке співчуття.

62 Відділ, Глен Спей

В похороннім заведенні о. Володимир Климчук відправив панахиду, співав хор під управою диригента К. Цепенди. При численній участі членок 23 Відділу СУА в похороннім заведенні з жалем прощала бл. п. Марію Седорак голова Відділу Марія Честух. Похоронна відправа відбулася з церкви св. Івана Христителя, яку відправив о. пралат Михаїл Бохневич. Членки 23 Відділу численно з'явилися у церкві в жалобних відзнаках і стояли біля домовини. О. пралат Бохневич у своїй прощальній промові згадав про Марію Седорак, як чесну і примірну Матір, котра виховала своїх дітей в релігійнім і українським дусі.

Бл. п. Марія Седорак залишила в глибокому смутку сина Івана, та дочок Гелен, Анну, Анастасію Сосновську і синову Ліліян, та чотирьох внуків, які з жалем прощали свою Матір і Бабуню. Також залишила дві сестри і двох братів в Україні.

Спи Дорога Союзанко, нехай легкою буде Тобі земля Вашингтона.

В пам'ять Дорогої Мами і Бабуні родина склала на пресовий фонд журналу "Наше Життя" 20.00 дол.

Анастасія Королишин,
секретарка

Замість квітів на свіжі могили, бувшої нашої членки **бл. п. Стефанії Бохенської-Кармін** і **бл. п. Григорія Кузів**, мужа нашої членки п. Олі Кузів, пересилаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" а родинам висловлюємо щирі співчуття.

63 Відділ СУА в Дітройті

В пам'ять **бл. п. Ярослава Гриневича** брата нашої членки Дарії Витанович складає 10.00 дол. цеглину на Український Музей

64 Відділ СУА в Нью-Йорку

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Лєвоцького**, батька наших членок Анни Слободян і Галини Митрофанюк на Запасний Фонд "Нашого Життя" складають 15.00 дол.

членки 89 Відділу СУА в Кергонксоні, Н. Й.

В пам'ять **бл. п. Миколи Микитович Ведмідь**, батька наших членок Еріки Александрович і Льоні Савеский на

ПОДЯКА

Щиро дякую членкам 63 Відд. СУА в Дітройті за співчуття, слова потіхи і розради в моєму горю по страті мужа бл.п. А. Горпенюк і доні Галі Черній. З вдячності пересилаю через 63 Відділ 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя".

Т. Горпенюк
членка 63 Відділу СУА

Запасний Фонд "Нашого Життя" складають 15.00 дол.

членки 89 Відділу СУА в Кергонксоні

З Фонду зібраного в пам'ять **бл. п. Оксани Дучимінської** 100.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" передала

Христя Навроцька
голова Комітету

Замість квітів на могилу моєї незабутньої приятельки, визначної артистки **Олени Голіцинської** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині висловлюю щире співчуття.

Олена Бенцаль-Карпак

Замість квітів на могилу **бл. п. Дарії Сіак Кубійович** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Люба Мригоцька

Замість квітів на могилу в Сарселі, Франція — **бл. п. Дарії Сіак — Кубійович** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Дарія Витанович

Замість квітів в річницю смерти незабутньої **бл. п. Наталії Іванків** складає 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Софія Шумило, Дітройт

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Седорак** складаю 10.00 дол. (цеголку) на Український Музей в Нью-Йорку, а родині покійної висловлюю щире співчуття.

Евдокія Кахній

У пам'ять **бл. п. Марії Седорак** Мами й Бабусі 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

Родина Покійної

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ВПЛИНУЛО

За час від 1 липня до 31 грудня 1977 р.

55,201.75

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІ- ЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯНСТВА:

170 дол. — Округна Управа — Філядельфія В тому — 140 дол. — Округа "Замість квітів", по 10 дол. — Іван Воскобійник, д-р Василь Коструб'як, інж. В. Коструб'як.

100 дол. — Округна Управа Північного Нью-Йорку В тому — з завіщання бл. п. Петра Кушніра передає сестра Марія Матковська

По: 250 дол. 3 Відділ Фінікс, Арізона В тому по 10 дол.: Ліда Дидик, Стефанія Спільник, Наталія Віятки, Марія Ліневич, Марія Осадців, Марія Гіщинська, Слава Савицька, Павліна Гамій, М. Осадців, Андрій Волос, Таня Жукевич, п. Чорненські, Альберт Грамізіо, О. Колодій, Люба Ленгетон, Ніна Сороченко, Галя Агашук, Марія Білик, Олена Іваноньків, п. Бойко, А. Івасиків, Ірена Масна, Дозя Беш, Юстина Мазяр, Віра Тамас, Віра Жуковська, Параскевія Жизномірська, Тамара Бурда

— **64 Відділ — Нью-Йорк** В тому 100 дол — Володимир і Віра Сушків, 50 дол. — з нагоди виїзду з Н. Й. довголітньої членки Марії Конашевич, 100 дол. пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

235 дол. — **49 Відділ — Боффало** В тому — 25 дол. — Текля Руда, по 10 дол. Оксана Бережницька, Софія Безушко, Ольга Бейгер, Люба Цюлко, Ольга Чмола, Ірина Чмола, Марія Гаравус, Юлія Гринчак, Леся Грега, Анна Яцишин, Уляна Лоза, Ірина Даврівська, Таїса Потієнко, Катря Пастернак, Ліда Стасюк, Оксана Сасик, Оксана Салдит, Анна Небожук, Василина Осташук, Параскевія Сметанюк, Антося Вітрик

230 дол. — **28 Відділ — Ірвінгтон** В тому по 20 дол. — Дарія Ярославська-Столярчук, по 10 дол. — Ярослав Івасечко, Константин Гречак, Ольга Варела — Гаврилук, Анна Седляк, Зеновія і Ізидор Пасичинські, Миколая Долинська, Людмила Нагнибіда, Стефанія Таланчук, Ірена Небелюк, Марія Канюка, Анна Шаркевич, Іванна Кононів (ОЧУСА), Ольга Боба, Юлія Бортник, д-р Ярослав Мендюк, 60 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

150 дол. — **13 Відділ — Честер** В тому — 50 дол. Марія Карман, 20 дол. — Леся Різник з нагоди 25-ліття Відділу, по 10 дол. — Тамара Возьна, Ірена Кузик, Катря Петрик, Анна Бугаєвська, Марія Клюка, Тамара Рац, 20 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

140 дол. — **112 Відділ — Вормінстер** В тому — 120 дол. — Відділ, по 10 дол.

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити неввічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 - 11 по полудні від 3 - 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533 - 4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Христина Бреді, Ніна Квашинська
По 100 дол. — **26 Відділ — Дітройт, 45 Відділ — Елизабет**

75 дол. — **86 Відділ — Ірвінгтон** В тому 25 дол. — Оля Гнатейко, по 10 дол. — Віра Мицько, Софія Темницька, Леся Стебельська, 20 дол. — Ліда Гайдучок
По 70 дол. — **1 Відділ — Нью-Йорк.** В тому — 50 дол. Відділ, 10 дол. — Ольга Нагірна, 10 дол. пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

44 Відділ — Філядельфія В тому по 10 дол. — Артеміда Никорєвич, Таїса Микитюк, Марія Терпелюк — Олександра Іхтітіарів, Ляріса Дончук, Олена Коровицька, Ольга Войтук, Тетяна Гораченко, Юрко Царинник.

85 Відділ — Сиракузи В тому — 20 дол. — Джуля Шипилява, по 10 дол. — Христина Шипилява, Ірена Ємець Валя Гвозда, Анастасія Цвях, Надя Цвях.

По 60 дол. — **2 Відділ — Честер** В тому по 20 дол. — Тамара Захарків, Анна Татарів, по 10 дол. — Марія Луцик, 10 дол. пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

48 Відділ — Філядельфія В тому по 10 дол. — К. Марків, І. Пенкальська, М. Лозинська, Н. Максимович, А. Яворська, А. Прятка.

115 Відділ — Балтімор В тому — 30 дол. — з нагоди посвячення прапору філядельфійської Округної Управи СУА, по 10 дол. — Іванка Телюк, Таїса Корж, Оксана Палійчук

55 дол. — **61 Відділ — Віпані** В тому — 20 дол. привіт — 32-гому і 92-гому Відділам з нагоди 10-ліття, 35 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

По 50 дол. — **33 Відділ — Клівленд** В тому — 30 дол. проголошено в листі "Побажань", по 10 дол. — Володимира Полянська, пожертву 10 дол — проголошено в листі "Замість квітів"

71 Відділ — Джерзі Ситі В тому — 10 дол. Галина Білик, 40 дол. пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

98 Відділ — Філядельфія В тому по 10 дол. — Таня Дяків-Онїл, Леся Дяченко, Ксеня Коженювська, Марія Панчак, Мирослава Коженювська

45 дол. — **47 Відділ — Чікаго** В тому — 25 дол. — Олена Турула, по 10 дол. — Емілія Мороз-Морреса, Марія Прийма
По 40 дол. — **59 Відділ — Балтімор** В тому — 25 дол. Є.Шевала, 15 дол. Я. Савчан

110 Відділ — Мінеаполіс В тому — по 10 дол. — Надія Дорошак, Юля Анастас, Марта Андерсон, Ірина Кміт

35 дол. — **95 Відділ — Байон** В тому — 25

дол. Відділ, 10 дол. — Анна Шкодин
30 дол. — **5 Відділ — Дітройт** В тому — неприйнятій зворот коштів за книжку Вп. п. А. Білоус

По 30 дол. — **12 Відділ — Клівленд** В тому по 10 дол. — Таня Космос, Люба Дармохвал, Н. Н.

17 Відділ — Маямі — Фльор. В тому по 10 дол. — Франя Зиблікевич, Анна Дячун, Вероніка Цегельська

73 Відділ — Бріджпорт В тому по 10 дол. — Онися Гванко, Галина Тромса, Юлія Бурій, Євгенія Кириченко

92 Відділ — Менвіл Пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

25 дол. — **41 Відділ — Філядельфія** Пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

По 20 дол. — **39 Відділ — Мідвіл** В тому — 20 дол. — Софія Старух

51 Відділ — Мілвокі

66 Відділ — Нью-Гейвен Пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

70 Відділ — Пассейк В тому по 10 дол. — Оксана Шандор, Галя Щепко

103 Відділ — Гемпстед.

107 Відділ — Сан Хозе, Кал. В тому — по 10 дол. — Віра Зубрицька, Марія Зубрицька

По 10 дол. — **29 Відділ — Чікаго** В тому 10 дол. — Марія Гриневич

43 Відділ — Філядельфія В тому 10 дол. — Анна Зуб

46 Відділ — Рочестер В тому 10 дол. — Ірина Лужецька

53 Відділ — Дітройт

54 Відділ — Вілмінгтон Пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

81 Відділ — Дітройт

97 Відділ — Боффало В тому 10 дол. — Наталія Прус

105 Відділ — Статен Айленд — зібрано на збірковий листу

Разом 2,930 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

30 дол. — Дарія Древницька — Парма
По 25 дол. — Іванна Мартинець — Рочестер, Ольга і Іван Гірний

По 20 дол. — Леся і Лев Яцкевич — Філядельфія

По 10 дол. — Мирослава Зубаль — Валінфорд, І. Козаченко — Канада, Зеновія і Григорій Колодій — Бейсайд, Катерина Глинянська — Вілмінгтон

Разом 140 дол.

Поля Книш
фінансова секретарка

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

"Виноград" — взір зі сокальської сорочки, село Угринів. Зі збірки Ірини Кашубинської. Рисувала і подала Ольга Трачук.

"Grapes" design from a blouse from the Sokal Region, the town of Uhryniw. From the collection of Iryna Kashubynska. Drawn by Olha Trachuk.